БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 179 (410)

9 СЕНТЯБРЬ ЖУМА 1955 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ (1-нчи бет).

Финляндия Республикасининг президенти Ю. К. Паасикивининг Москвага келиши тўғрисида (1-нчи бет).

Озарбайжонли пахтакорлар Тошкент область пахта далаларида (1-нчи бет).

Узбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг пленуми (2-нчи бет).

Ўқув-тарбия ишлари ота-оналар муҳокамасида (2-нчи бет).

РЕДАКЦИЯ ПОЧТАСИДАН: **Ш. Исломова.** — Уринсиз юпатиш (2-нчи бет).

Пахта териш ва тайёрлаш сур'атини кунсайин кучайтирайлик! Сирдар'ё районидаги Маленков номли колхоз а'золари сентябрьда 40 процент миқдорида пахта бериш учун курашмоқдалар. **Қ. Синдаров.** — Колхозимиз хўжалиги тобора мустаҳкамланмоқда. **К. Бўрибоев.** — Улуғ байрамни муносиб кутиб олиш учун (3-нчи бет).

Ҳиндистон олимлари Москвада (4-нчи бет).

Совет қишлоқ хўжалик мутахассисларининг Руминияда бўлиши (4-нчи бет).

Венгрия қуролли кучларини камайтириш тўғрисида қарор чиқарилди (4-нчи бет).

Англия қишлоқ хўжалик делегациясининг СССРга боришига доир (4-нчи бет).

Тошкентда (4-нчи бет).

СССР блан Германия Федерал Республикаси ўртасидаги муносабатларни нормаллаштириш учун

9 сентябрьда Москвада канцлер Аденауэр бошчилигидаги Германия Федерал Республикасининг ҳукумат делегацияси блан Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати ўртасида музокаралар бошланади.

Бу музокаралар барча мамлакатлар жамоатчилиги кенг доираларининг э'тиборини жалб этмоқда. СССР блан ГФР ўртасидаги муносабатларни нормаллаштиришни таклиф этган Совет Иттифоқининг ташаббусига ҳаммаерда халқаро кескинликни юмшатиш ишига қўшилган муҳим ҳисса, деб баҳо берилди. Тинчлик ва Европа хавфсизлиги манфаатлари, шунингдек совет ва немис халқларининг миллий манфаатлари ҳар иккала мамлакат ўртасида нормал, яхши муносабатлар ўрнатилишини талаб қилмоқда.

Немис халқига нисбатан ёмон ниятда бўлиш совет кишиларига ётдир. Совет-герман муносабатлари тарихида кўпгина хунук саҳифалар бўлганига қарамай, совет халқи халқларимиз ўртасида дўстона муносабатлар ва ҳамкорлик мавжуд бўлган йилларда ҳар иккала мамлакат ўзаро катта манфаат кўрганликларини ҳечқачон унутмади. 1932 йилда Совет Иттифоқи Германия экспортида иккинчи ўринни ва унинг импортида учинчи ўринни олганлигини айтиб ўтиш кифоядир.

Иккинчи томондан тарих тажрибаси шуни ўргатадики, ўтмишда совет ва немис халқлари ўртасида бўлган душманчилик муносабатлари ва урушлар уларни сон-саноқсиз кулфат ва азобларга дучор қилган эди. Илгари бўлиб ўтган икки жаҳон урушида совет ва немис халқлари ҳаммадан кўра кўпроқ қурбон берганлигини эсга олиб ўтиш кифоядир.

Совет Иттифоқи келгусида ана шундай мудҳиш кулфатларнинг такрорланиш имкониятига йўл қўймаслик тўғрисида ғамхўрлик қилиб, иккинчи жаҳон уруши тамом бўлганидан кейин герман халқи блан соз, яхши қўшничилик муносабатлари ўрнатиш йўлига қат'ий суратда ўтди. СССР блан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги мустаҳкам, дўстона ҳамкорлик ана шу тарзда вужудга келди. Бу ҳамкорлик тенгҳуқуқлилик ва ички ишларга аралашмасликнинг мустаҳкам негизида ривожланиб бормоқда. Ғарбий Германия учун белгиланган ва унинг ташқи сиёсий алоқаларини ғоят чеклаб қўйган оккупация статути деб аталган статутнинг эндиликда бекор қилинганлиги, шунингдек СССР Олий Советининг СССР блан Германия ўртасидаги уруш ҳолатини тўхтатиш тўғрисида ва улар ўртасида тинч муносабатлар ўрнатиш ҳақида қарорлар қабул қилганлиги Совет Иттифоқи блан Германия Федерал Республикаси ўртасидаги муносабатларни нормаллаштириш ва бевосита муносабатлар ўрнатиш учун зарур шарт-шароитни вужудга келтирди.

Немис жамоатчилигининг ғоят кенг доиралари Москвада бошланадиган музокараларни табрикламоқдалар ва ҳар иккала мамлакатнинг раҳбар давлат арбоблари ўртасида шахсан алоқа ўрнатилиши СССР блан Германия Федерал Республикаси ўртасида нормал дипломатик, иқтисодий ва маданий муносабатлар ўрнатиш тўғрисида конкрет қарорлар қабул қилиш блан тугаллансин, деган истакларини изҳор қилмоқдалар. Музокараларнинг асосий вазифаси худди шу нарсадан иборат эканлиги тамомила аниқ ва равшандир.

Аммо, четэллардаги муайян доиралар бу масалани чигаллаштиришга ва бу блан музокаралар қатнашчилари олдида турган вазифаларнинг ҳал этилишини қийинлаштириш ва оғирлаштиришга ҳарқандай йўллар блан уринаётганликлари тўғрисида индамай ўтиш нотўғри бўлар эди. Биз бунда, даставвал, ана шу вазифаларнинг ҳал этилишини бошқа проблемаларнинг ва, биринчи галда, Германияни қайтадан бирлаштириш проблемасининг ҳал этилиши блан бирор шаклда боғлиқ қилиб қўйиш йўлидаги уринишларни кўзда тутамиз.

Лекин шунга қарамай, СССР блан ГФР ўртасидаги муносабатларни нормаллаштириш тўғрисидаги масаланинг ҳал этилишини қандайдир «дастлабки шартлар» қўйиш блан чигаллаштиришга, қаратилган уринишлар ижобий натижаларга сра ҳам олиб келаолмаслигини кўрсатмаслик мумкин эмас.

Германиянинг бирлигини қайтадан тиклаш масаласига келганда эса, Совет Иттифоқининг бу масалада тутган позицияси тамомила аёндир: СССР тинчликсеварлик, демократик асосларда Германиянинг бирлигини қайтадан тиклашнинг қат'ий тарафдори бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Шу блан бирга, шу нарса ҳам ма'лумки, бу вазифани ҳал этиш йўлида ҳозир жиддий ғовлар бор. Ғарбий Германияни милитарлаштиришни ва уни ғарб давлатларининг ҳарбий гуруҳларига қўшишни кўзда тутган Париж битимларини амалга оширабошлаш учун зўр бериб ҳаракат қилган кишилар Совет Иттифоқининг кўп марта огоҳлантиришига қарамай, ана шу ғовларни вужудга келтирдилар.

Ҳозирги вақтда Париж битимлари кучга кирди ва амалга оширилмоқда. Бу нарса янги ҳолатни вужудга келтирдики, буни э'тиборга олмасдан бўлмайди. Париж битимлари кучга кирганидан кейин вужудга келган янги вазиятни э'тиборга олиб, Совет Иттифоқи тўрт давлат ҳукуматлари бошлиқларининг Женева кенгашида янги таклиф киритди. Совет Иттифоқи Европада халқаро кескинликни юмшатиш йўлидан, давлатларнинг мавжуд ҳарбий гуруҳларини тугатиш йўлидан бориб ва коллектив хавфсизликнинг самарали умумевропа системасини вужудга келтириш ҳамда бу системада дастлабки пайтларда Германия Демократик Республикасини ҳам, Германия Федерал Республикасини ҳам қатнаштириш, кейинчалик эса, бирлашган Германияни қатнаштириш йўлидан бориб, Германияни қайтадан бирлаштириш вазифасини қадамба-қадам ҳал қилишни таклиф этди.

Ҳозирги вақтда Германияни қайтадан бирлаштириш йўллари тўғрисида Германия Федерал Республикасининг ўзидаги сиёсий доираларда ҳам турли фикрлар бор. Масалан, 9 миллион сайловчиси бўлган социал-демократик партиянинг нуқтаи назари ҳукумат доираларининг фикрини акс эттираётган матбуотнинг фикрларига тўғри келмаганлиги ма'лум. Социал-демократик партия Париж битимларига қарши ва Федерал республикани Атлантик пактга қўшишга қарши чиқмоқда. Ана шу энг муҳим масалаларда Аденауэрнинг фикри блан социал-демократларнинг фикри бир-бирига тўғри келмаганлиги сабабли, Аденауэр ўтказиладиган музокараларнинг программаси тўғрисида улар блан бир фикрга келаолмади.

Германия Коммунистик партияси Германияни демократик ва тинчликсеварлик асосларида қайтадан тиклаш ишини изчиллик блан ҳимоя қилиб келмоқда. Бунда ишчилар синфининг ва кенг меҳнаткашлар оммасининг Германияни демократик ва тинчликсевар давлат сифатида тиклашга бўлган хоҳиш-иродаларини кўрмаслик мумкин эмас.

Ҳозирги шароитда Германия проблемасини тўла ҳал этиш учун буюк давлатларнинг ҳам, хусусан немис халқининг ҳам кенг миқ'ёсда жиддий ҳаракат қилиши талаб этилади. Шу нарса ҳам аёнки, Германияни бирлаштириш тўғрисидаги масалани ҳал этганда, Германия Демократик Республикасининг ҳам, Германия Федерал Республикасининг ҳам фикри блан ҳисоблашмаслик мумкин эмас. Бошқа сўзлар блан айтганда, ҳозирги шароитда бу масалани ҳал этиш, даставвал, немисларнинг ўзларига, уларнинг биргаликда қиладиган ҳаракатларига боғлиқдир.

Бунинг ма'носи шуки, Германияда ҳозир вужудга келган халқаро ва ички вазиятда уни Германиянинг ҳар икки қисмини механик равишда қўшиш йўли блан қайтадан бирлаштириб бўлмайди ва бундай уринишлар муваффақиятли чиқмайди ва чиқаолмайди, чунки бундай уринишлар реал вазиятни ҳисобга олмайди. Бу хилдаги уринишлар ва планларнинг салбий натижаларгина бераолиши, я'ни масаланинг ҳал этилишини кечиктириши, мураккаблаштириши ва бу йўлда ғовлар вужудга келтириши ҳарбир кишига аёндир.

Бундан шу хулоса келиб чиқадики, муносабатларни нормаллаштиришдан ҳам, Германиянинг миллий бирлигини қайтадан тиклашдан ҳам манфаатдор бўлмаган кишиларгина СССР блан Германия Федерал Республикаси ўртасидаги муносабатларни нормаллаштириш тўғрисидаги масалани Германия бирлиги проблемасининг бирор шаклда, дастлабки ҳал қилинишига боғлиқ қилиб қўяолади. Музокараларни ҳозирданоқ муваффақиятсизликка учратишни истаган кишиларгина бундай позицияни илгари суришлари мумкин.

Бундай фикрлар борлигини кўп фактлар кўрсатади. Масалан, кейинги кунларда ғарб матбуоти СССР ва Германия Федерал Республикаси ўртасида ўтказиладиган Москва музокаралари натижасида СССР ва ГФР вакилларидан иборат бўлган ва дипломатия, иқтисодий ва маданий муносабатлар ўрнатиш тўғрисидаги масалани бундан буён «ўрганиш» блан шуғулланадиган қандайдир... «аралаш комиссиялар» тузилса, чакки бўлмас эди, деган фикрни зўр бериб тарқатди. Ана шундай бесўнақай гаплар уларни тўқиган кишиларни фош қилиб қўяди: бундай кишилар СССР блан ГФР ўртасида нормал, яхши муносабатлар ўрнатишга қаратилган реал тадбирларни кўриш имконияти тўғрисида фикр юритишни асло истамайдилар.

Бундай фикр ва шунга ўхшаш фикрлар немис ватанпарварларини табиий, ҳақли суратда ташвишлантирмоқда. Немис ватанпарварлари Совет Иттифоқи блан нормал муносабатларнинг ўрнатилишидан, даставвал, Германия Федерал Республикасининг ўзи манфаатдор эканлигини яхши биладилар, чунки бу нарса СССР блан ГФР ўртасида ҳамкорлик ўрнатиш учун асос вужудга келтирган бўлар эди ва бу иш Германиянинг бирлигини қайтадан тиклашга қўшилган муҳим ҳисса бўлар эди.

Шу муносабат блан, Ғарбий Германия жамоатчилигининг кенг доиралари Бонндаги муайян доираларнинг кўпдан буён банкрот бўлган «зўравонлик қилиш» сиёсатидан ўз дипломатияси йўлида фойдаланиш учун уринишларини, реал воқи'ликдан тамомила ажралиб қолган ана шу уринишларни тобора кескин қораламоқдалар. Бу сиёсат иккинчи жаҳон урушидаги мағлубиятни ҳали эсидан чиқармаган немис халқининг жонига тегди. Немис халқи учинчи марта хавфли ҳарбий авантюра қилишни истамайди. Шу сабабдан, у ана шу сиёсатни бирор шаклда қайтадан тиклаш йўлидаги ҳарқандай уринишларни сўзсиз қораламоқда.

Совет Иттифоқига келганда, шуни айтиш керакки, у, Германия проблемасини тинч ва демократик асосларда ҳал этиш тарафдори бўлиб келди ва бунга тарафдор бўлиб қолмоқда.

Ма'лумки, тўрт давлат ҳукуматлари Бошлиқларининг Женева Кенгашида Совет ҳукумат делегацияси бу масала ҳақида ўз позициясини жуда равшан баён қилиб берди. Совет ҳукумат делегацияси томонидан таклиф этилган йўл немис халқини Париж битимлари дучор қилган мудҳиш хавф-хатардан қутқазиш имконини беради ва немис халқи учун бирлашган, мустақил, демократик, тинчликсевар герман давлатини қайтадан тиклашга олиб борадиган истиқболни очиб беради.

Совет Иттифоқи блан Германия Федерал Республикаси ўртасидаги муносабатларнинг нормаллаштирилиши ҳар иккала мамлакат ўртасида ҳамкорлик ўрнатилишига ёрдам беради, Европада ва бутун дун'ёда тинчлик ҳамда хавфсизликни мустаҳкамлаш ишига қўшилган муҳим ҳисса бўлади.

Совет Иттифоқининг халқлари СССР ва ГФР ҳукуматлари ўртасида бўладиган музокараларнинг муваффақиятли ўтишини астойдил хоҳлайдилар. Совет кишилари Совет Иттифоқи музокараларнинг ижобий натижалар бериши учун бутун кучини сарф қилажагини яхши биладилар. Демак, музокараларнинг муваффақияти музокараларда қатнашувчи иккинчи томоннинг ҳам шундай ҳаракат қилишига боғлиқ бўлади.

(«ПРАВДА»нинг 8 сентябрьдаги бош мақоласи).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ҳар йили «Бинокорлар куни» байрамини ўтказиш тўғрисида

СССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

«Бинокорлар куни» байрами белгилансин.

«Бинокорлар куни» ҳар йили август ойининг иккинчи якшанба куни байрам қилинсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.
1955 йил, 6 сентябрь.

Мамлакат корхоналарида

(ТАСС мухбирларидан)

Горькийдаги Молотов номли автомобил заводида камерасиз шинали дастлабки енгил «Победа» машиналари чиқарилди. Камерасиз шиналар тузилиш жиҳатидан содда бўлиб, фойдаланиш учун қулайдир. Камерасиз шинали бешта «Победа» машинаси кўп километрли турли йўл шароитларида синаб кўрилади.

* * *

Кишиневдаги кондитер фабрикасида янги шоколад цехи ишга туширилди. У суткасига 5 тонна маҳсулот ишлабчиқараолади. Ишлабчиқариш процессларининг бир қисми автоматлаштирилган. Мармелад цехининг қурилиши тугай деб қолди.

* * *

Нальчик машинасозлик заводида «Бурвод — Ш» сув чиқариш установкаларини ишлабчиқариш йўлга қўйилди. Бу установкаларнинг ҳарбири бир соатда 50 — 60 метр чуқурликдан 12 кубометр сув чиқараолади. Корхона Қозоғистон, Олтой ўлкаси, Сталинград областига ҳамда қўриқ ва бўз ерлар ўзлаштирилаётган мамлакатнинг бошқа районларига 500 та сув чиқариш установкаси юборди.

Қишлоқ хўжалик мутахассислари колхозларга кирмоқдалар

ВИЛЬГОРД қишлоғи (Коми АССР). 7 сентябрь. (ТАСС). Зоотехник Мария Алексеевна Худяева ўзининг тажрибали, ўз ишини яхши биладиган мутахассис эканлигини кўрсатди. У қишлоқ хўжалик соҳасида 25 йилдан буён ишлаб келади.

Ҳозир ўртоқ Худяева Сектевдин районидаги Будённий номли қишлоқ хўжалик артелида ишлаётир. Унинг ташаббуси блан колхозда чорва молларни кўкатлар блан боқиш, фермаларда иш кунининг янги тартиби жорий қилинди. Бу ва бошқа тадбирлар ҳарбир сигирдан соғиб олинаётган сутнинг колхоз бўйича анча кўпайишига ёрдам берди.

Кеча колхозчиларнинг умумий йиғилиши агроном А .М. Петруневани ва зоотехник М. А. Худяевани колхозга а'зо қилиб олиш тўғрисида якдиллик блан қарор қилди ва уларни правление а'золари қилиб сайлади, шунингдек уларни агроном ва зоотехник вазифасига та'йинлади.

Финляндия Республикасининг Президенти Ю. К. Паасикивининг Москвага келиши тўғрисида

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов 16 августда Финляндия Республикасининг Президенти Ю. К. Паасикиви жанобларига қуйидаги мактубни юборди:

«Жаноб Олийлари.

Дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдамлашиш тўғрисида СССР блан Финляндия ўртасида 1948 йилда Шартнома имзоланганлиги натижасида мамлакатларимиз ўртасида дўстлик ва яхши қўшничилик муносабатлари учун мустаҳкам негиз солинди. Ўша вақтдан бери ўтган йиллар мобайнида Совет Иттифоқи блан Финляндия ўртасидаги муносабатларни ҳар иккала мамлакат халқларининг бахт-саодати учун ривожлантириш соҳасида катта муваффақиятлар қўлга киритилди.

Дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдамлашиш тўғрисидаги Шартномани тузишда Сиз, Президент жанобларининг шахсан қатнашганлигингизга ва шунингдек мамлакатларимиз ўртасида дўстлик ва яхши қўшничилик алоқаларини ривожлантириш ишига Сиз қўшган катта ҳиссага Совет Иттифоқида юксак баҳо берилмоқда. Бундай муносабатларни янада ривожлантириш иккала мамлакатимиз халқларининг тинчликка ва дўстликка интилишига ёрдам берган бўлур эди деб ҳисоблаб, СССР Олий Совети Президиуми ва шахсан мен Сизни Москвада ўзингиз учун қулай бўлган вақтда ўзимизнинг меҳмонимиз сифатида қабул қилиб олишга хурсанд бўлур эдик. Олий Совет Президиуми Сиз блан ҳамроҳ бўлиб келадиган кишиларни ҳам хурсандчилик блан қабул қилиб олади.

Сиз Москвада бўлган вақтингизда мамлакатларимиз ўртасида дўстликни ва ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш манфаатларида кўрилиши матлуб бўлган тадбирлар тўғрисида фикрлашув мумкин бўлур эди.

Менинг Сиз, Жаноб Олийларига чуқур ҳурматимни қабул қилгайсиз».

25 августда Финляндия Президенти Ю. К. Паасикиви К. Е. Ворошиловга қуйидаги жавоб мактубини юборди:

«Жаноб Олийлари,

Сиз Жаноб Олийларининг шу ойнинг 16-нчи кунида менга юборган мактубингизда Москвага Олий Совет Президиумининг ва Сиз, Жаноб Олийларининг меҳмони бўлиб келишни лутфан таклиф қилиб ёзганингиз учун ташаккур билдираман.

Мен бу таклифни мамнуният блан қабул қиламан. Мен Москвага шу йил сентябрь ойининг иккинчи ярмида Сизга мақбул бўлган муддатда боришга тайёрман.

Дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдамлашиш тўғрисида 1948 йилда тузилган Финляндия-Совет Шартномаси асосида мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар яхши ривожланиб бораётганлиги тўғрисида, шунингдек шу муносабатларнинг бундан буён ривожлантирилиши халқларимизнинг тинчликка ва дўстликка бўлган интилишларига мос бўлиб тушуви тўғрисида Сиз, Жаноб Олийлари айтган фикрларни мамнуният блан қабул қилдим. Сиз Жаноб Олийлари изҳор қилган бу фикрлар Финляндия-Совет муносабатлари тўғрисидаги ва келгусида шу муносабатлар блан боғлиқ бўлган интилишлар тўғрисидаги менинг фикримга ҳам мос бўлиб тушади.

Мен Москвада бўладиган музокаралар шу муносабатларнинг яхши ривожлантирилишига ёрдамлашиш ва буни мустаҳкамлаш ишига хизмат қилади, деб ишонаман.

Сиз Жаноб Олийлари менинг чуқур ҳурматимни қабул қилгайсиз».

Кейинроқ олиб борилган музокаралар вақтида Президент Паасикиви шу йил 15 сентябрьда Москвага самолёт блан йўлга чиқади, деган қарорга келинди.

Финляндия Республикаси Президентига бу сафарда Финляндия бош министри Урхо Кекконен, мудофаа министри Эмиль Скуг ва илгариги ташқи ишлар министри Р. Свенто ҳамроҳ бўлиб келади. Бундан ташқари, бу сафарда ташқи ишлар министрлиги канцеляриясининг бошлиғи, давлат секретари Р. Сеппяля, шунингдек президентнинг шахсий врачи сифатида медицина доктори Аарне Коскимиес ҳам қатнашади.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1955 ЙИЛ 8 СЕНТЯБРЬГАЧА БЎЛГАН

М А' Л У М О Т

(процент ҳисобида)

Районларнинг номи	бир кунда	мавсум бошидан	Районларнинг номи	бир кунда	мавсум бошидан
Ховос	0,18	4,42	**Янгийўл**	0,59	1,51
Пискент	1,09	4,37	**Юқоричирчиқ**	0,48	1,51
Бўка	0,77	3,02	**Калинин**	0,57	1,30
Ўртачирчиқ	0,45	2,76	**Верхне-волинск**	0,43	1,20
Оҳангарон	1,06	2,53	**Гулистон**	0,39	1,15
Оққўрғон	0,57	2,20	**Оржоникидзе**	0,86	1,14
Боёвут	0,51	1,94	**Ўртасарой**	0,55	1,13
Сирдар'ё	0,54	1,87	**Чиноз**	0,43	1,10
Октябрь	0,55	1,65	**Мирзачўл**	0,35	0,68
Бекобод	0,52	1,59	**Қуйичирчиқ**	0,35	0,65

Озарбайжонли пахтакорлар Тошкент область пахта далаларида

ДЎСТЛАР МАСЛАҲАТИ

Машиналар Янгийўл йўлидан ғизиллаб бормоқда. Мана улар бирдан бурилиб қишлоқ йўллари бўйича юрабошладилар. Плантациялардан бири ёнида «Победа»лар тўхтайди.

Автомобиллардан кишилар тушди. Улар квадрат-уялаб экилган участкадаги ғўзаларни синчиклаб кўздан кечирадилар, қониқиш блан ўз фикрларини изҳор қиладилар. Янгийўл районидаги Свердлов номли қишлоқ хўжалик артелининг бригада бошлиғи Саломат Саидова меҳмонлар ёнига боришга шошилади.

Озарбайжон ССР пахтакорлари делегацияси а'золаридан бир группасининг раҳбари, Озарбайжон сув хўжалиги министрининг ўринбосари Ю. А. Ибод Зода бригада бошлиғидан ғўза парваришининг муддатлари ва миқдори тўғрисида, ерга ўғит солиш нормаси, суғориш ишлари ҳақида батафсил сўрайди, сўнгра эришилган муваффақият блан бригада бошлиғини самимий табриклайди. Ҳамма участкадаги ғўзалар соғлом ва бақувват бўлиб ўсган, ҳар туп ғўзада тахминан 35 тадан бўлиқ кўсак бор. Саломат ҳарбир гектар ердан давлатга 40 центнердан пахта топшириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятни бажариш имкониятини берадиган миқдорда ҳосил етиштираолган. Чигитни торқаторлаб ва квадрат-уялаб экиш усулининг катта фойда келтиришини кўрсатадиган бундан ҳам яққолроқ мисол бўлиши мумкинми?

Ўзаро текшириш бригадасининг а'золари Саидова блан самимий хайрлашиб, шу ердаги яқин участкаларга ўтдилар, сўнгра Сталин номли, Ленин номли қўшни колхозларга бордилар. Бу ерда меҳмонларнинг кайфи анча ўзгарди. Улар Янгийўл районидаги 1-нчи МТСга келганларида жиддийроқ гаплашмоқ учун етарли таассуротга эга эдилар. Мана, улар МТС бош агрономи А. И. Журбага савол бермоқдалар: — райондаги кўпчилик қишлоқ хўжалик артелларида экинларга ишлов бериш сур'ати нега сусайтириб юборилган, суғоришдан кейин, культивация қилиш нима учун тўхтатиб қўйилган? Етарли миқдорда ҳосил тўпланди ва ғўзалар тўғрисида ғамхўрлик қилмаса ҳам бўлади, деган асоссиз фикр қаердан келиб чиққан? Суғориш эгатларини жуда қия ва ғўзаларга яқин қилиб олишни ким тавсия этди? Бундай ҳолда сув тупроқнинг устки қисмини ювиб кетади ва томирларнинг усти очилиб қолади-ку! Сталин номли колхозда очилган кўсаклар кўп бўлишига қарамай, ерлар нега суғорилмоқда? Аввал ғўза тупининг пастки қисмидаги пахтани териб олиш яхшироқ, сўнгра агар талаб қилинса, ерни суғориш керак.

Шу куни ўртоқ Журба жуда кўп гап эшитди. Ўзаро текшириш бригадасининг а'золари МТСнинг ўзига нисбатан ҳам жиддий э'тирозлар билдирдилар. Пахта териш машиналари ишга тайёр қилиб қўйилмаган, пахтаси машина блан териб олинадиган участкалар эндигина ажратилабошланган. Меҳмонларнинг умумий хулосаси шундай бўлди: МТС дирекцияси механизаторлар ва қишлоқ хўжалик артельлари раҳбарларига нисбатан зарур талабчанликни амалга оширмаётир. Бу гаплар ўртоқ Журбага қаттиқ тегди, лекин ҳеч иложи йўқ, чунки айтилган ҳамма сўзлар тўғри ва ҳаққоний эди.

Машиналар яна йўлга тушди. Улар Чиноз районидаги Ленин номли колхознинг Ачахон Исомова бошлиқ бригада ерида тўхтадилар. Озарбайжонли пахтакорлар ғўзаларни кўриб қониқиш ҳосил қилганликларини изҳор этадилар. Меҳмонлар эркаклар бошчилик қилаётган бригадаларнинг пахтасига қараганда хотин-қизлар бошчилик қилаётган бригадаларнинг пахтаси яхшироқ, деб ҳазиллашадилар. Афсуски, дейишади озарбайжонлилар, республикада ўзбек хотин-қизларидан далачилик бригада бошлиқлари кам.

Меҳмонлар Ленин номли колхознинг бошқа участкаларига, сўнгра «Қизил Октябрь» колхозига ўтишлари бланоқ бу хулосанинг тўғрилиги дарҳол тасдиқланади. Меҳмонлар бу ҳариккала хўжаликда муваққат ариқлар ва плантацияларнинг ёқасига ғўзалар кўчат қилиб ўтказилмаганлигини та'кидладилар. Демак колхозчилар анчагина майдондан фойдаланмаганлар. Ерга фосфор ўғитларни органик ўғитлар блан аралаштириб ўз вақтида солинмаганлиги учун бирқатор участкаларда кўсаклар қуриб қолган. Сув ҳисобсиз сарфланмоқда. Ленин номли колхознинг ўртоқ Мирзаматов бригадасида ерлар нам бўлгани ҳолда суғорилмоқда. Шу сабабли ба'зи ғўза тупларининг томири чирийбошлаган ва ғўзалар ҳосил тугунчаларини ташламоқдалар.

Ўзаро текшириш бригадасининг а'золари шуерда, дала бошидаёқ ҳосилни сақлаб қолиш учун шошилинч аралашув талаб этилган ҳолларда Озарбайжоннинг илғор колхозлари қандай чоралар кўришларини гапириб ва кўрсатиб бердилар. Мана, ба'зи участкаларда ғўзалар ётиб қолган. Озарбайжонда бундай ғўза туплари қаторнинг у бошидан бу бошигача тортилган ингичка симлар блан кўтариб қўйилади. Бу блан кўсаклар чириб кетишдан сақлаб қолинади. Минггечаур МТСининг бош агрономи М. Керимов буни амалда намойиш қилиб кўрсатди. Агжабеди районидаги «Қизил Озарбайжон» колхозининг раиси Рагимов қимматли маслаҳат берди. У, ғўзаларни маҳаллий шароитда барги орқали озиқлантиришни пуркаш йўли блан ўтказишни тавсия қилди. Чунки ғўзалар чангланганда унинг гулларига, ҳосил тугунчаларига зарар етказилади.

Меҳмонлар аниқланган камчиликлар тўғрисида яна сўз бошлайдилар: пахтани териш ва қуритиш агрегатлари ишга тайёр эмас, ғўзаларни парвариш қилиш суғоришдангина иборат бўлиб қолмоқда.

Ана шу камчиликлар учун озарбайжонлилар район, МТС ва колхоз раҳбарларини дўстларга хос фойдали сўзлар блан қаттиқ танқид қилдилар. (УзТАГ).

К П С С X X с'е з д и ш а р а ф и г а

Экскаваторчиларнинг ғалабаси

Мирзачўл машина-экскаватор станциясининг ишчилари ва инженер-техник ходимлари КПСС XX с'езди шарафига социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб ишлашлари натижасида катта ғалабага эришдилар: 1955 йил давлат плани муддатидан илгари — 3 сентябрьда 100,5 процент қилиб бажарилди. Мавжуд механизмларнинг қувватидан тўла ва унумли фойдаланилганлиги учун 1954 йилнинг худди шу давридагига нисбатан 775 минг кубометр кўп ер ишлари бажарилди.

Экскаватор машинистлари экскавация циклини қисқартиш ҳисобига бажарилган ҳарбир кубаметр ер қазиш ишларининг таннархини белгиланганидан 24,5 процент камайтирдилар. Шунингдек, 16,7 процент ёқилғи иқтисод қилинди. Ўртоқ Горицкий бошлиқ 2-нчи участка коллективи, айниқса юқори кўрсаткичларга эришди. Экскаватор машинисти Сергеевский пландаги 95 минг ўрнига шу кунгача 152,8 минг кубаметр ер ишларини бажарди. Шунингдек, Умаров, Сайдаметов, Беседин ва бошқа ўртоқлар ҳам яхши натижаларни қўлга киритдилар.

Машина-экскаватор станциясининг коллективи қўлга киритилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш мақсадида ўз зиммасига янги, оширилган мажбурият олди: йил охиригача пландан ташқари 400 минг кубаметр ер ишларини бажариш, 3 экскаваторни муддатидан илгари ремонтдан чиқаришга қарор қилинди. Шу кунларда МЭС коллективи бу мажбуриятни шараф блан бажариш учун астойдил ишламоқда.

Ф. ИЗЮМНИКОВ.

Пландан ташқари маҳсулот

Тошкентдаги гўшт комбинатининг коллективи КПСС XX с'езди шарафига социалистик мусобақани кучайтириб, август ойи планини муддатидан илгари бажарди. Коллектив маҳсулотнинг ҳамма турлари бўйича берилган топшириқни бажариш учун курашда яхши натижаларга эришди.

Мавжуд ички имкониятлардан кенг фойдаланиш меҳнат унумдорлигини оширишга ва маҳсулот таннархини камайтиришга сабаб бўлмоқда. Ўтган 7 ой мобайнида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг таннархи 3 процент камайтирилди. Пландан ташқари бу давр ичида 15 минг 885 сўмлик маҳсулот берилди.

Комбинатнинг илғори ўртоқ А. Григорьев бошлиқ илғор колбаса тайёрлаш цехининг коллективи ўтган ой топшириғини 130 процент қилиб бажарди.

Комбинат коллективи КПСС XX с'езди шарафига мусобақани қизитиб, йиллик планни муддатидан илгари бажариш ва пландан ташқари 250 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашмоқда.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг пленуми

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг V пленуми бўлиб ўтди. Пленумда КПСС Марказий Комитети Пленумининг «Саноатни янада юксалтириш, техникани янада тараққий эттириш ва ишлабчиқаришни ташкил этишни янада яхшилаш вазифалари тўғрисида»ги қарорини бажаришда республика комсомол ташкилотларининг иштироки ҳақида Ўзбекистон комсомол Марказий Комитети секретари ўртоқ Муртазаевнинг доклади муҳокама қилинди.

Докладда ва музокараларда қайд қилиб ўтилганидек, республикадаги кўпгина комсомол ташкилотлари партия ташкилотларининг раҳбарлиги остида ёшларни халқ хўжалик вазифаларини муваффақиятли равишда ҳал этишга сафарбар қилиш юзасидан катта иш олиб бормоқдалар. Ўнларча корхоналарда ёш ишчилар, инженер ва техниклар ишлабчиқариш новаторларининг биринчи сафларида бормоқдалар, технологияни такомиллаштиришда ташаббус кўрсатмоқдалар, техникани тараққий эттиришга актив ёрдам бермоқдалар. Ўзбекистоннинг юзларча ва мингларча ёш машинасозлари, кончилари, нефтьчилари, металлурглари, тўқимачилари, бошқа касбдаги ёш ишчилари КПСС XX с'езди шарафига меҳнат вахтасида туриб топшириқни анча ошириб бажармоқдалар, меҳнат методларини яхшиламоқдалар. Қўқондаги «Большевик» заводининг токари Виктор Варварин ажойиб муваффақиятга эришди. У жадал ва босим кучи блан металл кесишни моҳирлик блан бирга боғлаб, меҳнат унумдорлиги юзасидан белгиланган топшириқни етти баравар ошириб юборди. Оҳангарон кўмир разрезининг экскаватор машинисти Одил Абламитов пландан ташқари бирнеча эшелон ёқилғи берди. Тошкент экскаватор заводининг ёш инженери Юсупжон Умаров бир группа токарьлар блан биргаликда минерало-керамика эритмасидан ишланган пластинкали резецларни тайёрлади ва ишлабчиқаришга жорий қилди.

Сўзга чиққан ўртоқлар КПСС Марказий Комитетининг Пленуми томонидан қўйилган вазифаларни ҳал этишда ёшларнинг иштироки тўғрисида гапирганларида, комсомол комитетларининг ишидаги жиддий камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтдилар.

«Ташсельмаш», «Под'ёмник», «Таштекстильмаш» заводларида ва бошқа бирқанча заводларда металл кесишнинг ўртача тезлиги минутига юз метрдан ошмайди. Холбуки, бу корхоналарда металл кесишда юксак тезликка эришган ёш станокчиларнинг муваффақиятлари суст ёйилмоқда. Қўқон одеял фабрикасининг ёш тўқувчиси ўртоқ Носирова қимматли ташаббус кўрсатди. У, фабриканинг консерватив кайфиятда бўлган ва меҳнатнинг эскириб қолган методларини ёқлаётган ба'зи ходимларига қарамай, кўп станокда ишлашга ўтди. Бироқ комсомол ташкилоти новаторни қўллаб-қувватламади, илғор ишчининг ташаббусини қоралашга уринган кишиларга ўз вақтида зарба бермади.

Кўпгина комсомол ташкилотлари социалистик мусобақага раҳбарлик қилишда расмиятчилик кўринишларидан ҳали воз кечганлари йўқ, илғор тажрибани пропаганда қилиш блан амалда шуғулланиш, ёш ишчиларнинг ўз мажбуриятларини бажаришлари учун зарур бўлган ҳамма шароитни яратиб бериш тўғрисида кун сайин ғамхўрлик қилиб туриш ўрнига бу ишда дабдабабозликка йўл қўймоқдалар. Ёш рационализаторлар ва ихтиро'чилар блан ишлаш ёмон йўлга қўйилган.

Ёш ишчиларга ўзларининг техника савияларини ва умумий ма'лумотларини оширишда, ўз малакаларини оширишда ҳартомонлама ёрдам бериш — комсомол ташкилотларининг ғоят муҳим вазифасидир. Бу талабга комсомол ташкилотларининг ҳаммаси риоя қилаётир, деб бўлмайди. Кўп вақтларда комсомол ходимлари техника тўгаракларининг, илғор тажриба мактабларининг, техника кабинетларининг ишларига қизиқмайдилар, янги техника ва илғор технология масалалари юзасидан лекциялар ва докладлар ташкил этмайдилар.

Пленум қатнашчилари техника билимларини эгаллашда комсомол ходимларининг ўзлари намуна кўрсатишлари лозимлигини айтдилар. Тошкент шаҳар комсомол комитети бу жиҳатдан яхши ташаббус кўрсатди. У шаҳар комитетининг, райкомларнинг ходимлари ҳамда йирик саноат корхоналаридаги бошланғич комсомол ташкилотларининг секретарьлари учун янги техникани ўрганиш юзасидан семинар ташкил қилди. Ҳозирдаёқ қобиқли қуйиш, янги резецлар, қуйилма инструмент ишлаб чиқариш, металлни жадал усулда кесиш тўғрисида лекциялар ўқилди. Мўйноқ район комсомол комитети меҳнатнинг илғор методларини ва хўжалик ҳисобини ўрганиш юзасидан активлар учун доимий мактаб ташкил қилди. Афсуски, бу хил мисоллар ҳали камдан-камдир.

Пленум қатнашчилари ўз сўзларида ёш мутахассислар блан ишлаш, ёш ишчи кадрлар тайёрлаш аҳволига тўхталиб ўтдилар. Комсомол ташкилотлари меҳнат резервлари ўқув юртларини кўп вақт э'тиборларидан четда қолдирмоқдалар, ФЗТ ва ҳунар мактабларини битириб чиққанлардан ёмон фойдаланиш фактларига тоқат қилиб келмоқдалар.

Пленумда ишчи ёшларни тарбиялаш масалаларига катта э'тибор берилди. Кўрсатиб ўтилганича, ба'зи комсомол ташкилотлари корхоналарда ва ёшларнинг умумий ётоқхоналарида агитация-оммавий ишларни бўшаштириб юборганлар, ёшларни меҳнатга социалистик муносабатда бўлиш, ишга новаторларча қараш, ишлабчиқаришдаги камчиликларга муросасиз бўлиш руҳида тарбиялаш учун мавжуд имкониятларнинг ҳаммасидан ҳам фойдаланмаётирлар. Бунинг натижасида ёш ишчиларнинг меҳнат интизомини бузилиши, ахлоқсизлик қилишларидек фактлар ҳали анча учраб турибди. Соғлом турмуш асосларини пропаганда қилиш бўш қўйилган, ёш ишчиларнинг дам олишини ташкил қилиш соҳасидаги ишлар қониқарсиз олиб борилмоқда.

Ёшлар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларнинг бўш қўйилганлиги натижасида саноат корхоналаридаги комсомол ташкилотларининг қаторлари тез ўсмаётир. Тошкентда, Самарқандда, Ленинскда, Нукусда бу иш айниқса ёмон аҳволда.

Ана шу камчиликларнинг ҳаммасига кўп жиҳатдан шу нарса сабаб бўлмоқдаки, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети, область, шаҳар ва район комсомол комитетлари кейинги вақтларда саноат корхоналаридаги комсомол ташкилотларининг ишига э'тиборни бўшаштириб юборганлар. Комсомол раҳбар ходимлари фабрика ва заводларга аҳ'ён-аҳ'ёндагина борадилар, бошланғич ташкилотларга кундалик амалий ёрдам кўрсатмаётирлар.

Пленум қатнашчилари мавжуд камчиликларни кескин танқид қилиш блан бирга саноатни тобора юксалтириш, техникани тараққий эттириш ва ишлабчиқаришни ташкил этишни яхшилаш учун олиб борилаётган умумхалқ курашида комсомол ташкилотларининг ролини оширишга қаратилган конкрет таклифларни ҳам киритдилар. Комсомол ташкилотлари, комсомол а'золари, республиканинг барча йигит ва қизлари КПСС XX с'ездига ва Ўзбекистон Компартиясининг XIII с'ездига тайёргарликни социалистик Ватаннинг қудратини янада мустаҳкамлаш йўлида янги меҳнат муваффақиятлари блан нишонлайдилар, деб ишонч билдирилди.

Пленумда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Мельников нутқ сўзлади.

Муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Пленумда Ўзбекистон комсомолининг навбатдаги с'ездини чақириш тўғрисидаги масала ҳам муҳокама қилинди. Ўзбекистон ЛКСМ XV с'ездини 1956 йил 12 январьда чақиришга қарор қилинди. (ЎзТАГ).

Тошкентдаги сут комбинатининг диэтик цехида ҳар куни жойларга юбориш учун 4 минг бутилка сут тайёрланмоқда. **Суратда:** цех бошлиғи **Е. Ғаниева** ва цех ишчиси **К. Пархачева** ўртоқлар бутилкадаги сутларнинг сифатини текширмоқдалар.

А. Аверьянов фотоси.

Саноат ходимларига медицина хизмати кўрсатиш яхшиланмоқда

Тошкентда медицина ходимлари касаба союзи республика комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум Ўзбекистон саноат корхоналарида даволаш-профилактика ишларининг аҳволи ва уни яхшилаш тадбирлари масаласини муҳокама қилди. Унда Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари П. А. Челишев ва медицина ходимлари касаба союзи республика комитетининг раиси М. Шарипов доклад қилдилар.

Пленумда республика саноат корхоналарида медицина муассасаларининг тармоғи тўхтовсиз кенгаётганлиги та'кидланди. Ҳозирги вақтда саноат корхоналарида 454 та медицина пункти, шунингдек 32 та медицина-санитария қисмлари ишлаб турибди. Уларнинг ихтиёрида рентген ва физио-терапевтика кабинетлари, клинико-диагностика лабораториялари бор. Бу даволаш муассасаларида турли ихтисосларга эга бўлган мингларча врачлар ишлаб турибди. Улар медицина фани эришган энг янги ютуқларни амалда жорий қилмоқдалар. Республикадаги саноат корхоналарининг ишчилари ва хизматчиларининг саломатлигини муҳофаза қилишга давлат ҳар йили юз миллионларча сўм маблағ сарфламоқда.

Илмий-текшириш институтлари ва медицина олий ўқув юртлари завод ва фабрикаларнинг даволаш муассасаларига катта ёрдам кўрсатмоқдалар.

Шу блан бирга докладчилар ва музокараларда сўзлаганлар шуни кўрсатиб ўтдиларки, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ва унинг маҳаллий органлари, даволаш муассасаларининг раҳбарлари саноат корхоналари коллективларига медицина хизмати кўрсатишни яхшилаш учун ҳамма мавжуд имкониятлардан ҳали яхши фойдаланмаётирлар. Шаҳарларда врачлар етарли бўлишига қарамай, кўпгина медицина-санитария бўлимлари мутахассислар блан тўла та'минланган эмас.

Муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилинди. (ЎзТАГ).

Ишлабчиқариш-техника пропагандаси тажрибасини ўртоқлашиш

Ўзсовпрофда клуб ва Маданият саройлари правлениелари раисларининг, шунингдек кутубхона мудирларининг ишлабчиқариш-техника пропагандаси масаласи юзасидан чақирилган семинари тамом бўлди.

Семинарда Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик фабрикаси Маданият саройининг тажрибаси ўрганилди. Маданият саройида техника кабинети ташкил этилган бўлиб, унда энг янги тикув машиналари ўрнатилган, янги техника тўғрисида, меҳнатнинг илғор усуллари ҳақида мунтазам равишда суҳбатлар ўтказилиб турилади. Маданият саройида рационализаторлар ва ихтиро'чилар учун мунтазам равишда консультациялар ўтказилади. Ўзбекэнергонинг электр тормоқлари районининг техника кабинетида янги автоматик ускуналар синаб кўрилмоқда, тормоқда ишловчи ходимларнинг кенгашлари тез-тез ўтказилиб турилади.

Семинар қатнашчилари КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорларини бажариш соҳасида касаба союз маданий-оқартув муассасалари ходимларининг вазифалари тўғрисида лекциялар тингладилар. (ЎзТАГ).

Водопровод қурилиши

Оҳангарон шаҳар водопроводи қайта қурилмоқда. Қурилишда Оҳангарон қурилиш бошқармасининг коллективи ишлаётир. Қурувчилар ўртасида КПСС XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақада техник ўртоқ Шчербаков бошчилик қилаётган бригада а'золари олдинда бормоқдалар.

Бригада а'золари меҳнатни тўғри ташкил этиш, мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланиш блан меҳнат унумдорлигини тобора ошираётирлар. Участкада қўл кучи блан бажариладиган иш процессларининг кўпчилиги механизациялаштирилган.

Шунинг учун ҳам бригада а'золари июнь ойида 250 метр ўрнига 300 метрдан труба ўтказиб, уюшқоқлик блан сифатли монтаж қилдилар. Июль ойида труба ўтказиш юзасидан берилган топшириқ плани бир ярим баравар ошириб адо этилди. Ётқизилган трубалар гидравлика синовидан юқори сифат блан ўтмоқда.

П. УКОЛОВ.

Ўқув-тарбия ишлари ота-оналар муҳокамасида

Яқинда Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг ёзлик биносида мактабларда янги ўқув йилининг бошланганига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Бу йиғилиш Тошкент шаҳар, Октябрь район партия комитети томонидан чақирилган эди. Йиғилишга районда яшовчи ота-оналар ва жамоатчилик вакиллари қатнашди.

Район партия комитетининг секретари ўртоқ Шоисломов «Болаларни коммунистик руҳда тарбиялашда ота-оналарнинг ва жамоатчиликнинг вазифалари» деган темада доклад қилди.

— Партия ва ҳукуматимиз, — деди докладчи, — ёшларимизни коммунистик руҳда, ҳаётбахш совет ватанпарварлиги руҳида, меҳнатсевар, виждонли, ростгўй қилиб тарбиялаш тўғрисида бениҳоя катта ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Мамлакатимизда ёшларнинг фан асосларини, техникани эгаллашлари учун кенг имконият яратиб берилган. Ёшларимиз коммунистик ахлоқнинг барча юксак сифатларига эга қилиб тарбияланганларидагина, улар коммунизмнинг онгли ва актив қурувчилари бўлиб етишадилар. Ёшларни тарбиялашда, уларга билим беришда оила ва мактабнинг роли ғоят каттадир.

Шундан сўнг докладчи райондаги 38, 22, 24, 11 ва 119-нчи мактабларда ўқув-тарбия ишлари анча яхши йўлга қўйилганлигини, бу мактабларнинг педагогик коллективлари комсомол ташкилотлари, оталик қилувчи саноат корхоналари ва ота-оналар жамоатчилиги блан бирга ўқувчиларнинг ўзлаштириш даражасини оширишга эришганликларини кўрсатиб ўтди.

Йўллар Министрлигига қарашли машинасозлик заводи коллективи ўз оталигидаги мактабларга янги ўқув йилига ўз вақтида ва намунали тайёргарлик кўришда, политехника та'лимини уюштиришда катта ёрдам берди. Бу корхонанинг партия ташкилоти мактаб ҳаётини чуқур ўрганиб, ота-оналарнинг болаларни оилада қандай тарбия қилаётганлари блан қизиқиб туради.

Шу блан бирқаторда докладчи ва сўзга чиққанларнинг бирқанчаси болаларни ўқитиш ва уларни тарбиялаш соҳасида ҳали ҳам жиддий камчиликларга йўл қўйилаётганлигига доир конкрет мисолларни келтирдилар. Масалан, 16-нчи, 111 ва 40-нчи мактабларда та'лим-тарбия ишларининг савияси паст, бунинг натижасида айрим ўқувчилар ножўя ишларни қилмоқдалар, интизомсизлик ва безорилик фактларига йўл қўймоқдалар, ҳатто жиноят қилиш даражасига бориб етмоқдалар. Чунончи, «Большевик» маҳалласида яшовчи Ориф Холмуҳамедов, тоштрамнинг раҳбар ходимларидан Абдусаломов ўртоқларнинг болалари безорилик блан шуғулланиб келганлар. Бу ўртоқлар ўз болаларини тарбиялаш учун жавобгар эканликларини унутиб қўйганлар. «Қизил юлдуз», Сталин номли ҳунармандчилик артельлари, Октябрь райпромкомбинати ва бошқа бирқатор корхона, муассасаларнинг раҳбарлари, партия комсомол ва касаба союз ташкилотлари болалар тарбияси ва мактабларнинг эҳтиёжлари тўғрисида ҳали етарли ғамхўрлик қилмаётирлар. Ба'зи ота-оналар кўпинча болаларга нисбатан педагогикага хилоф бўлган чораларни кўришга уринадилар. Ўзбек қизларини ўқишдан қолдириш ва уларга бой-феодалларча муносабатда бўлиш ҳоллари ҳали ҳам содир бўлмоқда.

Йиғилишда сўзга чиққан 65-нчи мактаб директори ўртоқ Стороженко ўсиб келаётган ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш ишида ота-оналар блан ўқитувчилар ҳамкорлигини мустаҳкамлашнинг муҳимлиги ҳақида гапирди.

— Бола мактабгача бўлган тарбияни уйда, оилада олади. У ёшлигидан тўғри тарбияланмаса кейин уни тузатиб олиш анча қийин бўлади. Айрим ота-оналар болаларини ҳаддан ташқари эрка қилиб тарбиялайдилар. Натижада бола инжиқ, ўжар бўлиб ўсади. Бундай бола мактабга борганда ҳам арзимаган нарсани баҳона қилиб, дарсни ташлаб кетиб қолади. Шунингдек, мактаб ёшидаги бола ҳам кўп вақтини оилада ўтказади. Ота-она ўртасидаги жанжал, муросасизлик бола тарбиясига ёмон та'сир қилади, натижада боланинг уйдан кўнгли совийди, чекишга, ичишга ва ҳатто кўча-кўйда безорилик қилишга ўрганади.

14 болани тарбиялашда юксак онглилик ва ватанпарварлик кўрсатганликлари учун темирчи Шоаҳмадота Шомаҳмудов ва унинг хотини Баҳри Акрамова яқинда «Ҳурмат белгиси» орденлари блан мукофотландилар. Йиғилиш қатнашчилари Шоаҳмадотанинг сўзларини ғоят қизиқиш блан тингладилар.

Шоаҳмадота ўз сўзида болаларни коммунистик аҳлоқ руҳида тарбиялашда оила ва мактаб ўртасида мустаҳкам ҳамкорлик ўрнатиш катта аҳамиятга эга эканлигини та'кидлади.

Музокарада сўзга чиққан 22-нчи мактаб ота-оналар комитетининг а'зоси ўртоқ Алимуҳамедовнинг сўзи йиғилиш қатнашчиларининг э'тиборини жалб этди.

— Мактаб ота-оналар комитети, — деди нотиқ, — болаларни тарбиялашда катта роль ўйнайди. Масалан, илгари 22-нчи мактаб ўқувчилари ўртасида кўп вақт интизомсизликлар рўй бериб турарди. Кейинги вақтларда ота-оналар комитетининг ёрдами блан бу тартибсизликлар бартараф қилинди, интизомсизлик блан шуғулланиб келган ба'зи болалар яхши ўқувчилар қаторига ўтиб олди. Биз бундан буён ҳам ота-оналар комитетининг иш фаолиятини янада яхшилаймиз.

— Шундай кишилар ҳам борки, — дейди 15-нчи милиция бўлимининг бошлиғи ўртоқ Комилов, — улар тартибсизлик, безориликка қарши кураш фақат милиция ходимларининг вазифаси, деб ўйлайдилар. Масалага бундай қараш мутлақо нотўғридир. Тартибсизликка, безориликка қарши кураш мактаб, оила ва бутун жамоатчиликнинг ҳамкорликдаги ишидир. Нотиқ бола тарбиясига етарли э'тибор бермаслик натижасида болаларнинг аҳлоқий, маиший жиҳатдан бузилиб кетишига доир айрим мисолларни келтирди. У ўз сўзининг охирида тартибсизлик ва безориликка қарши курашда кенг жамоатчиликни ёрдам беришга чақирди.

Сўзга чиққан бошқа ўртоқлар ҳам мактаб блан оила ўртасидаги ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш, болаларни уюшқоқлик, ўртоқлик, коллективизм руҳида тарбиялашда ўқитувчиларга ёрдам бериш тўғрисида гапирдилар.

Йиғилиш қатнашчилари райондаги барча ота-оналарга қарата мурожаат қабул қилди.

Редакция почтасидан

Ўринсиз юпатиш

Икки хотин йўлакда туриб олиб, лабилабига тегмай шовқин солар, ҳаммомга тушиш учун навбат кутиб ўтирган хотин-қизларни куракда турмайдиган, ўз та'бирлари блан айтганда «илон пўст ташлайдиган» сўзлар блан ҳақорат қилар, ҳатто муштини кўрсатиб ҳам қўяр эди.

Кимдир аралашдию, бирдан жанжал босилди. Икки хотин атрофга алангглаб олишди-да, бошқа «ҳунар» кўрсатабошлашди. Эшикдан кираётган опа-сингил Меҳмон ва Сония Шоғуломоваларга «Сенинг болант бор экан, «чемоданли» кишини қўймаймиз» деб ҳомиладор аёлларни масхара қилишди. Кейин улардан бири ҳаммом ичкарисига кираётган қизга:

— Яхши тоғара керакми? Бир сўм чўзинг, йўқса тоғара бермайман, — деди.

— Ие, билетим бор-ку, тағин нимага бир сўм? — қиз таажжубланиб деди ҳалиги аёлга.

— Эҳҳе, ҳали «ие»нгиз ҳам борми? — аёл томдан тараша тушгандек, кўзларини ола-кула қилиб, жаҳл блан қизнинг қўлидан тоғарани тортиб олди-да: — Билганингизча ювинаверинг, ойимча! — деди киноя блан.

...Ҳақиқатан ҳам Тошкент шаҳар Госбантрестига қарашли 13-нчи ҳаммомда ҳар куни ана шундай воқиа юз беради. Ҳаммом ходимларидан Н. Сердечникова ва Х. Тошмуҳамедова ўртоқлар клиентларга маданий хизмат қилиш ўрнига спиртли ичимлик ичиб олиб, уларни ҳақоратлайдилар, ғайри қонуний равишда тоғара учун бир сўм талаб қиладилар. Бир амаллаб ҳаммомга кирасиз. Ҳаммомнинг ичидаги манзарани кўрсангиз кўнглингиз беҳузур бўлади: ҳаммаёқ ифлос. Кранга иссиқ ва совуқ сувлар бир ме'ёрда келмайди.

Ҳаммомда содир бўлаётган тартибсизликлар ҳақида клиентлар бирнеча марта директор ўртоқ Қ. Болтахоновга арз қилишди. Бироқ ўртоқ Болтахонов уларнинг арзини охиригача тингламасдан клиентларни юпатишга уринади. Клиентлардан Роҳатой Бобоева ва Муаттар Ёқубовалар арз қилиб кирганларида ҳам ана шундай юпатди.

Ўзгига «эрк» бериб, кишиларни беҳурмат қилаётган Сердечникова, Тошмуҳамедова сингари «эркатой»лар, хамирдан силлиққина қил суғиришга уринаётган субутсиз Болтахоновларнинг бундай номақбул «фаолиятига» шаҳар Госбантрестининг раҳбарлари нима дер эканлар?

Ш. ИСЛОМОВА.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Докторнинг на'малари“

Юқоридаги сарлавҳа остида газетанинг шу йил 10 август сонида чиққан материалда Гулистон район Боёвут қишлоғининг доктори Абдулла Хожиметовнинг беморларга ўз вақтида медицина ёрдами бермай келаётгани, асосий вазифасини бажармай ўз шахсий манфаати кетидан юриши ва бошқа кирдикорлари фош қилинган эди.

Меҳнаткашлар депутатлари Гулистон район Совети ижроия комитетидан редакцияга хабар қилишларича текширишда газетада келтирилган фактлар исботланган. Текшириш натижаси ва районда соғломлаштириш ишининг бориши масаласи район ижроия комитетининг мажлисида муҳокама қилинган. Район соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири ўртоқ Мухторовга соғлиқни сақлаш муассасалари иши устидан бўш контрольлик қилинаётгани кўрсатилган, ўз вазифасига совуққонлик блан қараб келган Абдулла Хожиметовга нисбатан ма'мурий чора кўрилган.

Район ижроия комитети пахта йиғим-терим кампанияси даврида колхозчиларга медицина ёрдамини тубдан яхшилашга қаратилган бирқанча тадбирларни белгилаган.

„Ким эрта келса жой ўшаники“

Шу сарлавҳа блан газетанинг 7 август сонида босилган материалда Тошкент шаҳар Октябрь район, Иттифоқ маҳалласидаги «Янги ҳаёт» кинотеатрида сотилган билетга нисбатан ўтириш учун стуллар етишмаслиги, кино сеанслар доимо 10—15 минут кечикиб бошланиши, сеанс бошланганидан кейин ҳам залга одам қўйишларнинг давом этиши ва бошқа нуқсонлар танқид қилинган эди.

Тошкент шаҳар маданият Бошқармасидан редакцияга ма'лум қилишларича, текширишда газетада кўрсатилган фактлар тасдиқланган. Газета материали «Янги ҳаёт» ва Собир Раҳимов номли кинотеатрларнинг раҳбар ходимлари иштирокида муҳокама қилинган. Камчиликларга йўл қўйгани учун администратор ўртоқ Холмуҳамедов қаттиқ огоҳлантирилган, шунингдек томошабинларга маданий хизматни яхшилашга қаратилган бирқанча тадбирлар белгиланган.

Завод комитети—социалистик мусобақа ташкилотчиси

Сталин номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент кўн заводи республикамизнинг кўпгина пойафзал, эгар-жабдуқ фабрикаларини хомаш'ё блан та'минлайди. КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қароридан беҳад руҳланган завод коллективи бешйиллик планни муддатидан илгари бажариш учун астойдил курашмоқда. Бу ерда 1955 йилнинг 8 ойлик ишлабчиқариш плани 102,4 процент бажарилди, меҳнат унумдорлиги 2 процент ошди, ишлабчиқарилаётган маҳсулотнинг сифати анча яхшиланди, нав'лари юзасидан белгиланган план ортиғи блан бажарилди. Завод шу йилнинг 7 ойи мобайнида давлатга пландан ташқари 446 минг сўмлик қўшимча жамғарма берди. Бу ютуқлар завод ма'муриятининг ишлабчиқаришга ва коллективга партиямизнинг июль Пленуми қарори асосида раҳбарлик қилаётгани, завод партия, комсомол ташкилотлари ва касаба союз комитетининг социалистик мусобақани тўғри уюштириб, унга бошчилик қилаётганликлари туфайли қўлга киритилди.

СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИНГ УЮШТИРИЛИШИ

Заводда социалистик мусобақани ташкил этишга, унинг оммавий бўлишига катта э'тибор берилади. Социалистик мусобақа заводнинг ҳарбир цехи ва ишчилари ўртасида ташкил этилган. Мусобақа натижалари ҳар ойда якунланиб, цехларнинг ишлабчиқариш йиғилишларида кенг муҳокама қилинади.

Завод касаба союз комитети раиси ўртоқ М. Шамсиева партия ташкилотининг раҳбарлигида ишлабчиқариш йиғилишларини цехларда мунтазам равишда ўтказиб турибди. Ишлабчиқариш йиғилишларида цех ҳаётига оид муҳим масалалар, чунончи ўтган ойнинг иш якунлари, цех олдида турган янги вазифалар, социалистик мусобақа якунлари муҳокама қилинади, мусобақа ғолиблари турли йўллар блан рағбатлантирилади. Цехнинг ҳарбир ишчиси социалистик мажбуриятни ана шу ишлабчиқариш йиғилишида олади.

Цех комитетлари ҳарбир ишчининг ўз зиммасига олган мажбуриятини қандай бажараётганини текшириб боради. Шунинг учун ҳам цехларда ҳам, завод бўйича ҳам планини бажармайдиган бирорта ишчи йўқ. Социалистик мусобақага қўшилиб ғайрат блан ишлаётган 375 ишчининг 194 таси ишлабчиқариш илғори ҳисобланади.

Завод касаба союз комитети цехлараро бошланган социалистик мусобақа натижаларини ой сайин якунлаб, юқори кўрсаткичларга эришган цехга завод кўчма Қизил байроғини топширади. Ҳарбир цех коллективи ойлик ва квартал планларинигина эмас, балки ҳар декада учун белгиланган планни ҳам бажариш йўлида астойдил курашмоқда. Июль ойида планни бажариш, завод кўчма Қизил байроғини қўлга киритиш учун цехлар ўртасида кураш қизиб кетди. Мусобақадош шерсть тайёрлаш цехи блан елим тайёрлаш цехи, пишириш цехи блан пардозлаш цехи ўртасида июль ойи ишлабчиқариш планини ошириб бажариш юзасидан кураш кучайиб кетди. Натижада шерсть тайёрлаш цехи (бошлиғи ўртоқ А. Қаҳҳаров) июль ойи топшириғини 107 процент қилиб бажарди ва ҳамма соҳада юқори кўрсаткичга эришиб, социалистик мусобақада ғолиб чиқди, завод кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлди. Август ойида цехлараро мусобақа янада авж олди. Натижада пардозлаш цехи (бошлиғи ўртоқ Т. Блюмберг) август ойи планини 105,5 процент бажарди ва завод кўчма Қизил байроғини олишга муяссар бўлди.

Бошқа цехлар орқада қолмадилар, улар ҳам планни ошириб бажардилар. Цехлараро социалистик мусобақанинг тўғри уюштирилганлиги ва унга ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қилинаётганлиги туфайли завод икки ойдан буён бир ме'ёрда ишлаб келмоқда.

— Бизда, — дейди заводнинг директори П. Кучьмин ва бош инженер К. Мақсудов ўртоқлар — ишлабчиқариш нормаси ва планини бажармайдиган бирорта ишчини ва цехни учратмайсиз. Ишлабчиқариш топшириғини бажармаслик бизда уят-номус. Бу соҳада партия ташкилотимиз, завкомимиз анча ишлар қилди.

Касаба союзи комитети партия ташкилоти блан бирликда ишчилар ўртасида сиёсий-оммавий ишларни жонлантирди. КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарори барча цех ишчилари ўртасида ишлаб чиқилди. Завод ишчиларига партия ва ҳукуматимизнинг сиёсати тушинтирилиб турилади, газета ва журналлардаги хабарлар мунтазам равишда ўқиб берилади. Бу йил ишчилар учун ҳархил темаларда 13 лекция ва доклад ўтказилди, 16 марта кино ва театрларга культпоход уюштирилди. Бу тадбирларнинг барчаси ишчиларнинг активлигини, ишлабчиқаришдаги фаолиятини оширишга ёрдам бермоқда, ишлабчиқариш планларининг муддатидан илгари бажарилишини та'мин этмоқда.

ИШЧИЛАР ҲАҚИДА ҒАМХЎРЛИК

Социалистик ишлабчиқаришимизнинг барча соҳалари олдига партия ва ҳукуматимиз томонидан қўйилган улуғвор вазифаларни амалга оширишда кадрлар — тегишли корхонанинг ишчилари, инженер-техник ходимлари ҳал этувчи роль ўйнайди. Шу сабабли саноат корхоналаримизда халқ хўжалигимизнинг бошқа тармоқларидагидек оддий совет кишиси тўғрисида катта ғамхўрлик қилинмоқда. Буни биз кўн заводи ишчилари ҳақида қилинаётган ғамхўрлик мисолида яққол кўришимиз мумкин.

Ишчиларнинг соғлиғига алоҳида э'тибор берилади. Завод соғлиқни сақлаш пунктида тиш доктори, терапевт доим ишлаб туради. Барча ишчилар устидан медицина назорати ўрнатилган. Вақт-вақти блан улар медицина текширишидан ўтказилади. Соғлиғи заифлашган ишчиларга дарҳол санатория ёки дам олиш уйларига путёвка олиб бериш чораси кўрилади. Ишчилардан Болгова, Муҳамедов ва Абдуллаев ўртоқлар завкомнинг путёвкаси блан санаторияларга бориб соғлиқларини яхшилаб келдилар. Турғунов блан Петровский ўртоқлар ҳам санаторияга путёвка олдилар. Ишчилардан 21 киши республикамизнинг энг яхши дам олиш уйларида бўлиб, хордиқ чиқариб қайтдилар.

Заводнинг ўз профилакторияси ҳам бор. Унда ишчилардан ҳар ойда 25 киши завком томонидан берилган путёвка блан дам олади.

Шуни алоҳида уқтириб ўтиш керакки, завод партия ташкилоти (секретари ўртоқ Р. Левина) завкомга яқиндан раҳбарлик қилмоқда ва амалий ёрдам бермоқда. Партия ташкилоти шу йилнинг ўзида завод комитетининг икки марта ҳисоботини эшитди, унинг ишидаги камчиликларни очиб ташлади ва уларни бартараф этишда амалий ёрдам берди. Завод комитети ютуқларининг асоси ҳам шундадир.

ҚИЛИНИШИ ЗАРУР БЎЛГАН МУҲИМ ИШЛАР

Завод касаба союзи комитети ишида ютуқлар блан биргаликда бир қатор камчиликларни ҳам учратиш мумкин. Ҳали комитет олдида қилиниши зарур бўлган кўпгина муҳим ишлар бор.

Ишчиларни давлат интизомига қат'ий риоя қилиш руҳида тарбиялаш касаба союз комитетининг муҳим вазифасидир. Лекин кўн заводи касаба союз комитети бу муҳим ишга етарли э'тибор бермаётир. Шу сабабли ҳам айрим ишчилар меҳнат интизомига риоя қилмаётирлар, ишга сабабсиз икки-уч кунлаб келмай қолмоқдалар. Июльда 22 ишчи, августда эса 3 ишчи 1—2 кунлаб ишга келмаган.

Социалистик мусобақа ғолиблари, ишлабчиқариш илғорлари ва новаторларнинг тажрибасини ўрганиш, уни ишчилар ўртасида кенг оммалаштириш ташкил этилмаган. Бу вазифани амалга оширишда завод деворий газетаси, «Жанговар варақа» ва «Молния»лар катта роль ўйнайди. Аммо заводнинг «Қизил кўнчи» деворий газетаси анчадан бери чиқмайди. «Молния»ни эса асло учратиш мумкин эмас.

Корхона ма'мурияти ва касаба союз комитети коллектив шартнома бўйича ўз устларига олган мажбуриятларни тўла-тўкис бажариш учун курашишлари керак. Завком бу соҳада ҳам қат'ийлик кўрсатмаётир, коллектив шартноманинг айрим пунктлари бажарилмай қолиб кетмоқда. Ишчиларни уй-жой блан тамин этиш, уларга яхши моддий ва маданий шароит яратиб бериш масаласига завод комитети алоҳида э'тибор бериши керак.

С. ОРИПОВ.

ПАХТА ТЕРИШ ВА ТАЙЁРЛАШ СУР'АТИНИ КУНСАЙИН КУЧАЙТИРАЙЛИК!

Сирдар'ё районидаги Маленков номли колхоз а'золари сентябрьда 40 процент миқдорида пахта бериш учун курашмоқдалар

Суратда (чапдан): 1. Илғор теримчилардан **С. Эрмуллаева, К. Каримова** ва **Ш. Бобораимовалар** пахта термоқдалар. 2. Бешинчи бригаданинг бригадири **Т. Норбоев**, колхоз партия ташкилотининг секретари **К. Бўрибоев** ва полевод **Т. Саримсоқов** ўртоқлар терилган пахтанинг сифатини текширмоқдалар.

В. Салов фотолари.

Далачилик бригадасининг намунали ишлашига эришмоқдамиз

Колхоз ишлаб чиқаришини уюштиришда асосий рольни далачилик бригадалари ўйнайди. Бригадага раҳбарлик қилиш ишнинг фақат бир томонидир. Бригаданинг ҳақиқатан ҳам ишлабчиқаришнинг асосий ўзаги бўлиши кўп жиҳатдан унинг составига боғлиқ. Биз далачилик бригадаларининг составини тўлдиришда ана шу принципга жиддий э'тибор бердик. Натижада ҳарбир бригадада ҳам агротехника соҳасидаги фан ютуқлари ва илғорлар тажрибасини тўғри амалга ошириш мумкин бўлди. Шунинг учун колхознинг барча бригадаларида ўтган йил ҳам, бу йил ҳам мўл ҳосил етиштирилмоқда.

Ҳозир колхозда пахта йиғим-терими бошланди. Терим компаниясини муваффақиятли ўтказишимиз бригадаларда меҳнатни тўғри ташкил этишимизга боғлиқдир. Айниқса бизнинг колхозимиз шароитида бу масала жуда муҳим. Чунки, биз икки ярим минг тонна пахтани териб топшириш учун 400 тагина киши ажратаоламиз. Ўтган йили барча пахтанинг 23 проценти машина блан, 17 проценти ҳашарчилар ёрдами блан терилиб 60 процентини колхозчилар терган эдилар. Демак бу йил ҳам пахта теримида асосий рольни колхозчиларимиз ўйнайди. Бу йил ўтган йилга қараганда ҳосил анча эрта етилди, шу блан бирга кўсакларнинг анча тез ва кўплаб очилиши кутилади. Агар биз меҳнатни тўғри ташкил этсак, пахта териш сур'атини ўтган йилгидан анча тезлаштиришимиз мумкин.

Бизда пахта терими фақат соатлик график асосида ташкил этилади. Ҳарбир теримчининг соат сайин терган пахтаси ҳисобга олиниб, кунлик нормаларининг тўла ва ошириб бажариши учун бутун чоралар кўрилади. Илғор теримчиларимиз ўтган йилги тажрибага асосланиб, бу йил ҳам меҳнат унумини янада оширишга ҳаракат қилмоқдалар. Ҳозир 47 теримчи 5—10—15 минг килограммчилар ҳаракатига қўшилиб, теримнинг дастлабки кунларидаёқ меҳнат унумини оширмоқдалар. Биз бу ташаббусни кучайтиришимиз ва ҳар томонлама мустаҳкамлашимиз керак.

Пахта теримида фақат сон учун эмас, сифат учун ҳам курашишимиз зарур. Хом пахтани термаслик, сортларни аралаштириб юбормаслик, пахтани нобуд қилмаслик керак. Биз барча теримчилар блан махсус суҳбат ва кенгашлар ўтказиб, пахтани сифатли териш шартларини ва бу йилги янги стандарт эталонларни кенг сўратла тушинтирдик. Бригада, звено бошлиқлари ҳарбир теримчининг иш сифатини назорат қилмоқдалар.

Колхозимиз а'золари етиштирилган мўл пахта ҳосилини тез муддатда, ёра нобуд қилмасдан териб давлатга топшириш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

В. БОБОХЎЖАЕВ,
2-нчи МТСнинг колхоздаги давлат агрономи.

Менинг жонажон ишим

Мен ўтган йили ўз дугоналарим Латофат Хайдарова, Собира Эрмуллаевалар блан кўпмингчилар ҳаракатига қўшилиб, 18 тоннадан кўпроқ пахта терган эдим. Ўтган йилги иш кўпмингчилар ҳаракати чинакам ижодкорона ташаббус эканини кўрсатди. Мен ва ўртоқларим бу ҳаракатга қўшилиб фақат пахтани кўп териш техникасини ўзлаштиришгагина эмас, шунингдек малакамизни оширишга ҳам эришдик.

Пахта теришда меҳнат унумини ошириш йўллари унчалик мураккаб эмас. Бунда дастлаб ишга қунт ва муҳаббат блан муносабатда бўлиш — кўз ва қўл ҳаракатини тўғри давом эттириш учун малака ҳосил қилиш керак. Вақтдан тўла фойдаланиш, иш об'ектини доим бешқўлдай кўриб-сезиб туриш шарт. Мен доим икки қўллаб, бир йўла эгатнинг икки томонидаги пахтани тераман. Бу эса бир ўринда турганда анча, ҳатто икки ҳисса кўп пахта теришга имкон беради. Қўлларимни бекорга қимирлатмайман. Бир кўсакдаги пахтани суғураётганда кўзим блан навбатдаги кўсакларни чамалаб оламан, натижада кўсакка чўзилган ҳарбир қўл қуруқ қайтмайди.

Пахтани сифатли қилиб териш ҳам ғоят муҳим. Ба'зи ўртоқларимиз шошадилар — фарқига бормай хом пахтани терадилар, сортларни аралаштириб юборадилар, чаноқда қолдириб, ерга тўкиб нобуд қиладилар. Бу давлатга ҳам, колхозга ҳам, қолаберса ўзимизга ҳам за'рар. Биз пахтани сифатли териш учун курашамиз.

Областимизнинг илғор теримчилари партиямиз XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақани авж олдириб, бу йил давлат пахта тайёрлаш планини Улуғ Октябрь социалистик революцияси байрами кунигача бажариш, бунинг учун кўпмингкилограммчилар ҳаракатини кучайтиришга чақирдилар. Колхозимизнинг 47 теримчиси бу ҳаракатга қўшилиб, мавсумда 5—10—15 минг килограммдан пахта теришга аҳд қилдилар. Жонажон партиямиз XX с'ездини муносиб совға блан кутиб олиш учун биз бу аҳдимизни шараф блан бажарамиз.

Ш. БОБОРАИМОВА.
Илғор теримчи.

Колхозимиз хўжалиги тобора мустаҳкамланмоқда

Бундан икки йил бурун — 1953 йилда ҳам колхозимиз қолоқ ҳисобланар эди. Ҳақиқатан ҳам колхозимиз бирнеча йил давомида деярли суринкасига пахта ва бошқа экинлардан ҳосил етиштириш планини бажармасдан келди. Даромад камайиб кетди, қарзимиз кўпайди. Меҳнат кунларига ҳам кам пул тақсимланди. Масалан 1953 йилда ҳарбир меҳнат кунига 90 тийиндан пул бўлиб берган эдик.

Колхозимиз қолоқлигининг сабаби шунда эдики, биз куч ва техника воситаларидан унумли фойдаланмас эдик. Меҳнат тўғри уюштирилмасди. Шунга ўхшаш МТС ҳам колхозимизга техника жиҳатидан ёмон ёрдам берарди. КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилишдаги иш стилини тубдан ўзгартирди. Ҳозирги шароитда колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатдан мустаҳкамлаш йўлларини кўрсатиб берди. Район партия ва совет ташкилотлари Пленум қарори асосида колхозимизга раҳбарлик ва ёрдамни кучайтирдилар. Жумладан, далачилик бригада бошлиқлари состави Т. Ҳайдаров, М. Питашвели, И. Жаҳоев, Т. Норбоев каби тажрибали пахтакорлар блан мустаҳкамланди.

Биз ўтган йилиёқ тажриба учун 200 гектар ерга чигитни квадрат-уялаб эккан эдик. Бу тажриба яхши натижа берди. Қўл меҳнати тежалиб агротехника тадбирлари қулай муддатларда амалга оширилди. колхозчиларимиз мўл ҳосил етиштириб, бирнеча йил мобайнида биринчи марта давлат пахта тайёрлаш планини ошириб бажардилар. Мўл ҳосил мўл даромад келтирди. Колхоз бутун қарзларидан қутилди, умумий даромаднинг 15 проценти миқдорида пул бўлинмас фондга ажратилди, колхозчилар меҳнат кунига 1953 йилдаги 90 тийин ўрнига ўрта ҳисобда 5 сўмдан, айрим илғор бригадаларимиз а'золарига ҳатто 9 сўмдан ҳам тақсимладик.

Шундай қилиб колхозимизни 1954 йилдаёқ ўрта колхозлар даражасига етказиб олдик. Бу эса 1955 йилдаги ишларни тўғри уюштиришга, ғўза ва бошқа экинлар парваришини қулай муддатларда ўтказиб, мўл ҳосил етиштиришимизга имкон берди. Бу йил 935 гектар ерга чигит экдик. Шундан 308 гектар ердаги ғўза квадрат-уялаб ва тор қаторлаб жойлаштирилди. 423 гектар ердаги ғўза қаторораларн 3 марта, 85 гектардагиси эса 4 марта кўндалангига ишланиб қўл меҳнати анча тежалди.

Биз шартномага биноан ҳар гектар ердан 23 центнердан ҳосил беришимиз керак. Лекин ғўзалар мўл ҳосил тўплади. Айниқса август ойида ҳосилни кўпайтиришга, олди кўсакларни тез етилтиришга зўр бердик. Колхозимиз а'золари шу кунларда ҳақиқий ҳосилни ҳисобга олиб, давлатга 23 центнер эмас, балки 27 центнердан пахта беришга қарор қилдилар. Т. Ҳайдаров, М. Питашвели, М. Жаҳоев, Т. Норбоев каби уста пахтакорлар бошчилик қилаётган бригадаларда ҳосил айниқса мўл бўлаётир. Бу бригада а'золари ҳар гектаридан 30 центнердан пахта бериш мажбуриятини олдилар.

Ҳозир пахтачиликда энг мас'улиятли давр бошланди. Энди етиштирилган мўл ҳосилни ёра нобуд қилмасдан, тезда териб давлатга топширишимиз керак. Биз давлатга камида 2500 тонна пахта берамиз. Бу йиғим-терим ишларини тўғри уюштиришимизга, бутун куч ва воситалардан унумли фойдаланаолишимизга боғлиқ. Ўтган йили 23 процент ҳосилни машина блан терган эдик. Бу бизга жуда катта ёрдам бўлди. Биз теримга кўпи блан 400 киши жалб этаоламиз. Шунинг учун пахтани машина блан теришга кўпроқ э'тибор берамиз. Бу йил 460 гектар ернинг пахтасини машина блан терамиз. Машиналар ремонти тугалланди. Яқин кунларда ғўза баргини сун'ий йўл блан тўкиш ишлари бошланади.

Умуман биз терим ишларига анча пухта тайёргарлик кўрдик. План, графиклар тузилди, арава, машиналар тўла ремонт қилинди. Янгидан 36 хирмон қурилди. Қоп-қанорлар тахт қилинди.

Колхозимиз а'золари КПСС XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб давлатга пахта топшириш планини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 38 йиллигига бажаришга аҳд қилган. Бу аҳд сўзсиз бажарилади. Бунга пахтакорларимизнинг ташаббуси, теримнинг дастлабки кунларидаги боришн далил бўлаолади.

Қ. СИНДАРОВ.
Колхоз раиси.

Улуғ байрамни муносиб совға блан кутиб олиш учун

Колхозимиз а'золари КПСС XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, ҳосил тақдирини ҳал этувчи давр — августда ғўза парваришини айниқса кучайтириб, пахта йиғим-терим мавсумини мўл ҳосил етиштириш блан кутиб олдилар. Бу йил ғўзалар ўтган йилдагига нисбатан анча яхши парвариш қилинди. Хусусан, янги усулда ўстирилган ғўза қатор ораларининг иккитомонлама ишланиши ғоят самарали натижа бераётир. Бу далаларда ҳосил кўп тўпланди.

Колхозимиз а'золари ғўза парваришини қандай уюшқоқлик блан ўтказган бўлсалар, пахта йиғим-теримини ҳам шундай уюшқоқлик блан ўтказиш учун шайланганлар. Улар ҳосилни йиғиб-териб олиш, давлатга пахта топшириш плани ва мажбуриятни Улуғ Октябрь социалистик революцияси 38 йиллиги кунигача бажариш учун мусобақани ҳаркачонгидан ҳам авж олдириб юбордилар.

Ўтган йили 10 лаб теримчиларимиз 5—10—15 минг килограммдан пахта териб, меҳнат унумини оширишда катта ютуқларга эришган эдилар. Областимиз илғор теримчиларининг Мурожаатини баланд руҳ блан кутиб олган колхозчиларимиз кўпмингчилар ҳаракатини бу йил янада кучайтириш учун курашмоқдалар. Кўплаб теримчилар 10 — 15 минг килограммдан пахта териш мажбуриятини олди. Бу мажбуриятнинг реаллиги теримнинг дастлабки кунларидаёқ ма'лум бўлиб қолди. 3 сентябрьда — терим бошланган куниёқ ўнлаб теримчиларимиз 80 килограммдан ошириб пахта тердилар. Ш. Бобораимова, Л. Ҳайдарова каби илғорлар ҳатто 90 килограммдан ҳам ошириб пахта тердилар.

Барча бригадаларда мусобақа шартларининг бажарилиши 10 кунда бир якунланиб турилади. Бунда илғор бригада, звеноларга колхоз правлениеси ва партия ташкилотининг кўчма Қизил байроғи берилади. Шунингдек, колхоз правлениеси ва партия ташкилоти илғорларни рағбатлантириш учун бошқа тадбирларни ҳам белгилаб қўйди.

Колхоз партия ташкилоти коммунистлар, комсомоллар ва агитколлектив а'золари ёрдами блан колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириб, пахтакорларнинг ватанпарварлик ҳаракатига тўғри раҳбарлик қилаётир. Партия ташкилоти барча бригада ва звеноларда пахтачилик ишида коммунистлардан бўлишига алоҳида э'тибор бермоқда. Бундан ташқари 23 комсомол бригадаларга бириктирилган, уларнинг кўпчилиги колхозчилар блан бир сафда туриб, пахта тераётирлар. Агитколлективнинг 23 а'зоси колхозчиларга мунтазам равишда газета, журналлардан турли хабарларни ўқиб берадилар. 11 агитатор ҳархил темаларда суҳбатлар ўтказаётир.

Биз терим даври учун ишлаб чиққан планимизда колхозчилар ўртасида мунтазам ўтказилиб турадиган лекция ва докладлар тематикасини белгиладик. Бунда сиёсий, илмий темаларда лекциялар ўқиб эшитдириш кўзда тутилади. Бизга Республика сиёсий ва илмий билимлар тарқатиш жамиятидан, область лекция бюросидан лекторлар келади. Биз бу ташкилотлар блан шартнома тузиб қўйганмиз.

Колхозчиларга кино кўрсатиш иши ҳам планлаштирилди. Бу планга мувофиқ ҳар икки кунда кино кўрсатиб турилади. Бундан ташқари концерт ҳам қўйиб бериб турилади.

Йиғим-терим даврида дала шийпонларида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш блан бирга колхозчиларга моддий-маиший хизмат кўрсатишни ҳам яхшилаймиз. Терим даврида барча дала шийпонларида иссиқ овқат қилиб берилади, овқатнинг сифатли бўлишига алоҳида э'тибор берилади.

Колхознинг марказий участкасидаги болалар яслиси ва майдончаси кенгайтирилиб, 50 та болани тарбиялашга мослаштирилди. Бундан ташқари узоқ бригадаларда 3 та кўчма ясли ва майдончалар ташкил этилди.

Колхозчиларга далада медицина хизмати ҳам уюштирилади. Бунинг учун медпункт ходимларидан бир врач ва икки санитарка ажратилди. Колхоздаги дўконларда савдо ишлари кенгайтирилди. Бундан ташқари далада, бевосита бригадаларда савдо қиладиган кўчма дўконлар ҳам ташкил этилди.

Биз бу йил пахта йиғим-теримига зўр ҳозирлик блан киришдик. Партия ташкилоти терим давридаги барча ишларнинг тўғри уюштирилишини та'мин этиш чораларини ўз вақтида кўриб боради. Колхозчилар ташаббусини оширишнинг бутун тадбирлари амалга оширилади.

К. БЎРИБОЕВ,
Колхоз партия ташкилотининг секретари.

Камида 80 тоннадан пахта териб бериш учун курашамиз

Мен қишлоқ хўжалик ишларини механизациялаш соҳасида кўп йиллардан бери ишлаб келаман. Шу давр давомида бирнеча маркали тракторларни, ҳархил қишлоқ хўжалик машиналарини ишлатишга тўғри келди. Кейинги икки йил ичида пахтани машина блан ҳам тераётирман. Ўтган йил бир қаторли вертикал шпинделли пахта териш машинасида ишлаб, мавсумда 63 тонна пахта териб бердим. Бундан ҳам кўпроқ пахта териш мумкин эди. Броқ, ўтган йил пахта бирмунча кеч етилиб, кўсаклар ўз даврида кўплаб очилмади. Иккинчидан, ўзим ҳам пахта териш машинасини унча мукаммал ўзлаштирмаган эканман.

Мен ўз ишимдаги камчиликларни аниқладим ва областимизнинг илғор механик-ҳайдовчиларидан, айниқса Черных, Бибаров ва бошқаларнинг иш тажрибасини қунт блан ўргандим. Тажриба пахта териш машиналарининг иш унумини ошириш учун даладаги ишни тўғри ташкил этиш кераклигини кўрсатди. Бунинг учун йирик участкаларда битта эмас, балки 2—3 та машинани группалаб ишлатиш, далани загонларга ажратиш зарур. Шунда машина бир загон пахтасини батамом тергандан кейин, иккинчи загонга ўтади. Группадаги барча машиналар эса участка пахтасини батамом териб сўнгра иккинчи участкага кўчадилар. Натижада ҳарбир участка пахтаси тез терилади, ҳарбир машинанинг иши тўғри ҳисобга олинади. Машинага хизмат кўрсатишда меҳнат тежалади.

Машинанинг тўхтовсиз ишлаши кўп жиҳатдан унинг иш қисмларининг равон ишлашига боғлиқ. Бу эса машинани ҳар куни қунт блан техник қаровдан ўтказиб туришни, унинг иш қисмлари ҳолатини билиб туришни, вақтида тозалаш, мойлашни талаб этади. Агар бу тартибга риоя қилинмаса иш вақтида машинанинг ҳар қадамда тўхтаб туриши, меҳнат унумининг пасайиши мумкин. Шунинг учун мен ва менинг шерикларим ҳар куни ишдан кейин машинани техник қаровдан ўтказамиз, тозалаймиз, мойлаймиз. Бундан ташқари эрталаб барвақт далага чиқамиз. Аммо иш бошлашдан олдин то ғўзадаги шудринглар кўтарилгунча машинани яна бир марта кўздан кечириб, уни сал ишлатиб кўрамиз. Шундан кейин теримни бошлаймиз.

Бизга бу йил 460 гектар ер ажратиб берилган. Далачилик бригадалари зўр ташаббус кўрсатиб, далаларни бегона ўтлардан яхшилаб тозаладилар. Ғўзаси суғорилмайдиган участкаларда ўқариқлар кўмилиб, карта бошидаги машина қайтариладиган жойлари тайёрланмоқда. Кўсакларнинг ҳозирги очилиши машина блан пахта теришни бу йил анча эрта бошлашга имкон беради.

Бу йил колхозда 17 терим машинаси ишлайди. Механик-ҳайдовчиларимиз область механик-ҳайдовчилари чақириғига қўшилиб, мавсумда ҳарбир машинада камида 80 тоннадан пахта териш мажбуриятини олдилар. Бу мажбуриятни бажариш учун барча имконият бор. Биз буни шубҳасиз бажарамиз.

С. ЛЕОНОВ,
Механик-ҳайдовчи.

Пахта ўз вақтида ташилади

Колхозимиз а'золари бу йил пахтани йиғиб-териш ва давлатга топшириш планини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 38 йиллиги кунига бажаришга қарор қилганлар. Демак бизнинг транспорт бригадамиз а'золари шу давр ичида камида 2500 тонна пахтани тайёрлаш пунктига етказиб беришлари керак. Колхоз территориясининг ўрта радиусини э'тиборга олганимизда тайёрлаш пунктигача 4 километр йўл босилади. Уста аравакашларимиз бу масофага ҳар куни 3—4 марта қатнайоладилар. Демак битта қўшотли арава блан кунига 4—5 тоннадан пахта ташийоламиз.

Лекин йиғим-терим даврида юк миқдори доим бирдай бўлиб турмайди. Масалан, 3 сентябрь куни 5,1 тонна пахта ташиган бўлсак, 4 сентябрьда 9 тонна ташидик. 15 — 20 сентябрьларга борганда 25 — 30 тоннадан, октябрьнинг биринчи ярмида эса ҳатто 60 — 70 тоннадан пахта ташишга тўғри келади. Биз пахта ташиш графигини тузганимизда мавсумда юк миқдорининг шу хилда ўзгариб туришини э'тиборга олдик. Колхоз правлениеси пахта ташиш учун 11 та қўш отли ва 2 та юк машинаси ажратди. Агар биз ишни тўғри ва унумли ташкил этаолсак, пахта ташиш тиқилинч бўлиб қолган кезларда бу транспорт блан ҳаркуни 50 — 60 тоннадан пахта ташийоламиз.

Пахта ташишнинг муваффақияти от, арава, машинанинг ҳолатига, шу блан бирга аравакаш ва шоферларнинг ўз ишига бўлган муҳаббатига боғлиқ. От вақтида дам олса, ем-хашак едирилиб, суғорилиб, арава-машиналар қунт блан техник қаровдан ўтказиб турилса, асбоблар шай бўлса юк ҳечвақт ерда қолмайди. Иброҳим Имриалиев, Тоир Омонов, Емильян Тимофеев сингари ўнлаб аравакаш ҳамда шоферларимиз кўпйиллик юк ташиш тажрибасига эгадирлар. Улар ўтган йили ҳам пахта ташиш топшириғини шараф блан бажарган эдилар. Бу йил колхозчиларимиз тузилган планни қўллаб-қувватлаб, пахтани ўз вақтида давлатга етказиб бериш учун курашаётирлар.

Н. ИМОНҒОЗИЕВ,
колхоз транспорт бригадасининг бошлиғи.

Илғорлик сари

Уфқ эндигина оқариб, тонг шабадаси ғир-ғир эсаётганда колхоз қишлоғига кириб бордик. Катта йўлдан борар эканмиз, ёқимли музиканинг оромбахш куйи атрофга тараларди. Бу музика тобора баландроқ янграр, юракни қитиқлар, завқ бахш этарди. Колхоз қишлоғи уйғонган эди.

Правление идораси олдида бизни оқ яхтак кийган, тус дўппили, қорачадан келган, басавлат чол қарши олди.

— Келинглар, меҳмонлар...

Бу киши колхоз полеводи Тожибой ота Саримсоқов экан. У, блан анча гаплашиб турдик, колхоз ишлари блан танишдик. Сўнгра «Малик» канали бўйлаб далага йўл олдик. Бу канал колхоз қишлоғининг қоқ ўртасидан ўтади, колхозни сув блан та'минлайдиган канал ҳам шу.

— Шу канал туфайли сувга серобмиз,— деди Тожибой ота, — ёз бўйи бирдай тўлиб оқади.

Комилжон Хамроев бошлиқ 3-нчи бригада ерига етканимизда тоғ ортидан кўтарилган қуёш заррин гилам ёзган эди. Бепоён пахтазор денгиздай чайқалиб, товланарди. Ғўза тупларида очилиб турган лўппи пахталар барглар орасидан мўралаб, киши кўзини қувонтирарди.

— Мажбуриятимиз 27 центнер, — гап бошлади Тожибой ота — ҳосил бу йил чакки эмас. Айниқса квадрат-уялаб жойлаштирилган ғўзалар яхши авж олган. Чигитни шу усулда экиб, ҳам ишчи кучидан ютдик, ҳам ҳосилдан. Бу ерлардаги ғўзаларни машинанинг ўзи экиб, ўзи парвариш қилди. Ана шу туфайли колхозчилар торқаторлаб экилган ерларда кўпроқ ишладилар. Ғўзалар шиғил кўсаклади. Кечанинг ўзида 5 минг 454 килограмм отбор сорт пахта териб топширдик. Эртаиндин теримни кучайтириб юборамиз, ана шунда хирмонларда пахтанинг тоғ-тоғ бўлиб уйилганини кўраверасиз. 27 эмас 30 центнерни мўлжаллаб турибмиз!

Рўпарамиздан икки отлиқ бричкага пахта ортган аравакаш Бозор Қурбонов келиб қолди. У, бричкага 23 қанор пахта юклаб пунктга кетмоқда эди.

— Бу, 3-нчи бригаданинг пахтаси, кеча терилган, деди полевод.

— Бир бригаданинг пахтаси шунча бўлса, колхоз бўйича кеча терилган пахта анча кўпдир?

— Фақат пунктга топширганимиз 5 тоннаю 454 килограмм, — деди полевод,— агар кеча терилган пахтани тарозига қўйсак 10 тоннага етиб қолади, пахтага кон, деб шу ерларни айтамизда.

Тожибой ота бу ерлар файзли ерлар экани, астойдил ишлаб мўл ҳосил олинаётганлиги тўғрисида батафсил гапириб берди.

— Мана, кўриб турибсизлар, — деди у, 3-нчи бригада даласини оралаб борарканмиз — бир уядаги ғўзаларда 30—40 га яқин кўсак бор. Икки туп ғўзада шунча кўсак бўлиши ҳазил гап эмас. Бошқа бригадаларда ҳам ҳосил бундан қолишмайди.

8-нчи бригадага боргунча ҳосилот йўлйўлакай колхоз кўп йиллардан буён камқувват бўлиб келганлиги ва ўтган йили ўзини тиклаб, хўжаликни анча мустаҳкамлаб олганлиги ҳақида гапириб борди.

Дарҳақиқат, колхоз илгари камқувват эди. Илғорлар қаторидан ўрин олиш учун озмунча ишлар қилинмади. Бу соҳада партия ва ҳукумат колхозга қишлоқ хўжалик машиналари блан катта мадад берди. Барча экин майдонлари машина блан ишланди, парвариш қилинди ва ҳосил йиғиб олинди. Машина блан янги ерлар очилди, экин майдони кенгайди. Экинлар парваришига алоҳида э'тибор берилди, вақтида чопиқдан чиқариб, вақтида ўғит солиб, қўшимча озиқлантирилди. Хуллас, пахта нозик ўсимлик эканлиги назарга олиниб, қилиниши керак бўлган барча тадбирлар амалга оширилди. Агроном маслаҳатлари, кекса пахтакорларнинг бой тажрибаларини кенг ёйиш ва уни амалда қўлланиш ҳам катта роль ўйнади. Натижада колхоз ўтган йили мўл ҳосил етиштираолди, планни тўла бажариб, юзи ёруғ бўлди.

Бу йил ҳам ишлар чакки бўлмади. Ўтган йили йўл қўйилган камчиликлар ҳисобга олинган ҳолда иш кўрилди, ғўзалар илғор агротехника қоидасига биноан қат'ий график асосида парвариш қилинди. Бу йил очилган 100 гектар ердаги ғўза ҳосил жиҳатидан бошқа ердаги ғўзалардан қолишмайди. Сув кундузи эмас, кечаси таралди. Сувчилар сидқидиллик блан ишладилар. Шариф Қиличев, Қозоқбой Мирзаев, Мирюсуф Шарипов, Мамадраим Акбаров, Усмон Додахўжаев, Хушвақт Қўзиев, Ислом Иброҳимов каби илғор сувчилар астойдил ишладилар. Бу сувчилар кундуз кунлари ариқларни тўғрилаб, пастбаланд жойларни синчиклаб кўздан кечириб қўйдилар. Улар қўйган сув ғўзаларни гуркиратиб, ҳосилни ортдирди.

Темирбой Ҳайдаров бошлиқ 8-нчи бригада ери яхлит карталардан иборат экан. Ямяшил пахтазор кўзни қамаштирар эди. Бу бригада 31 гектар ерга янги 60Х45 усулида квадрат-уялаб, қолган 25 гектар ерга торқаторлаб чигит эккан. Бригада а'золари мўл ҳосил етиштириш учун ёз бўйи тер тўкиб ишладилар. Мана, бугун эса, ана шу тер тўкиб етиштирилган «оқ олтин»ни ёра нобуд қилмай териб олмоқдалар.

Колхоз партия ташкилотининг секретари Камол Бўрибоев бизни колхозчилар пахта тераётган жойга олиб борди. 15 га яқин теримчи аёл ғўза оралаб, икки қўллаб пахта термоқда.

— Буларнинг аксарияти 10—15 мингчилардан, — деди партком, — Шарофат Бобораимова эса, ўтган йили 18 тонна пахта терган.

Биз Бобораимова блан суҳбатлашганда у: «Бу йил 20 тонна пахта тераман» деди. Унинг сўзларида қат'ий ишонч сезилиб турарди. Шу куни Шарофат Бобораимова, Собира Эрмуллаева, Латофат Ҳайдарова, Хайрибиби Ҳолиқова, Иноят Бобамирзаева, Мукаррам Исломова сингари жуда кўп илғорлар 80—90 килограммдан пахта тердилар. Бундай илғор теримчилар сони колхозда 50 га яқин. Улар ўтган йили 10—15 мингчилар сафидан жой олиб, донг таратганлар.

5-нчи бригада хирмонига келганимизда пахта қанорларга солинмоқда экан. Бригада бошлиғи Тоғаймурод Норбоев жуволдиз блан қанор оғзини тикмоқда эди. Бу бригада 65 гектар майдонга чигит экиб, гектаридан 28 центнердан ҳосил бериш мажбуриятини олган. Полевод Тожибой ота блан партком Бўрибоев бу бригада бемалол 30 центнердан ҳосил бераолади, чамалаб кўрилган, дейишади. Бу бригаданинг 45 гектарлик яхлит картасига қариб кетмон тегмаган, ғўзалар «универсал» блан узунасига 5 марта, кўндалангига 3 марта сифатли культивация қилинган, бегона ўт ёра қолдирилмаган.

Мирсодиқ Мавлонов бошлиқ 11-нчи, Мусо Петашев бошлиқ 14-нчи, Маҳмуд Жаҳоев бошлиқ 4-нчи бригадаларнинг ва 9-нчи ҳамда 12-нчи комсомол-ёшлар бригадаларининг даласида ҳам ҳосил мўл, теримчилар очилган пахталарни саралаб термоқдалар.

Эшондада Қорабоев бошлиқ 10-нчи бригада энг илғор бригадалардан. Бу бригада ўтган йили пахта тайёрлаш планини 125 процент қилиб бажарганлиги учун бу йил Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига қатнашди. Бригада а'золари бу йил ўтган йилдагидан ҳам берилиб, астойдил меҳнат қилиб, мўл ҳосил учун тинмай курашмоқдалар, улар ўз мақсадларига албатта эришадилар!

Дала шийпонлари ичида айниқса 11-нчи бригаданинг шийпони э'тиборимизни кўпроқ тортди. Бу дала шийпони плакат ва шиорлар блан яхшилаб безатилган. Шиорларда мўл ҳосил учун кураш, пахтани сортларга ажратиб териш, бир грамм ҳам ҳосилни нобуд қилмасликка чақирувчи лавҳалар яққол кўзга ташланиб турибди.

— Еримиз районимиздаги илғор Охунбобоев номли колхоз ерига қариб туташ, — дейди полевод Тожибойота Саримсоқов, — лекин улар ҳар йили ҳам биздан мўлроқ ҳосил етиштирадилар. Биз ҳам уларга етиб олиш учун барча мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланамиз, бутун кучимизни сарф қиламиз. Асрлар бўйи шўрхоқ бўлиб ётган Мирзачўл ерларида мисли кўрилмаган даражада юқори ҳосил етиштирамиз. Бу ерларни битмас-туганмас пахта конига айлантирамиз, аҳдимиз шу!

Колхоз қишлоғидан қайтаётганимизда пахта ортган аравалар турна қатор бўлиб, тайёрлов пунктига йўл олган эди. Олдинги аравадаги Қизил байроқ майин шабадада мағрур ҳилпираб борарди.

М. ИКРОМОВ,
А. БОБОЖОНОВ.

Венгрия қуролли кучларини камайтириш тўғрисида қарор чиқарилди

БУДАПЕШТ, 7 сентябрь. (ТАСС). Венгрия телеграф агентлиги билдиради: Венгрия Халқ Республикасининг Министрлар совети тўрт буюк давлатнинг Женева кенгашидан кейин халқаро кескинлик камайганлигини э'тиборга олиб ва халқаро аҳволни янада юмшатиш ҳамда давлатлар ўртасида ишончни тиклашга самарали ёрдам беришни истаб, 1955 йил 31 декабрьгача Венгрия Халқ Республикаси қуролли кучлари сонини 20 минг кишига камайтириш тўғрисида қарор қабул қилди.

Қуролли кучларни камайтириш натижасида бўшаб қолган моддий воситалардан халқ хўжалигини янада ривожлантириш ва социал эҳтиёжлар учун фойдаланилади. Армия сафидан бўшаган жангчилар ва офицерлар қишлоқ хўжалигида ва саноатда, шунингдек халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ва турли муассасаларда ишга жойлаштирилади.

Совет делегацияси Варшавага келди

ВАРШАВА, 7 сентябрь. (ТАСС). Четэллар блан маданий алоқа қилучи Бутуниттифоқ жамиятининг СССР Олий та'лим министри В. П. Елютин бошчилигидаги делегацияси традицион Польша-Совет дўстлиги ойлигида қатнашмоқ учун бугун Варшавага келди.

Хитой Халқ Республикаси мутахассислари Москвага келдилар

СССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг таклифига мувофиқ. Хитой Халқ Республикаси Ўрмон хўжалиги министрлигининг раҳбар ходимларидан бир группаси 7 сентябрьда Москвага келди. Бу группага министр ўринбосари Юн Вэнь-тао бошчилик қилади. Хитой мутахассислари ўрмончилик масалалари ва ўрмон хўжалиги ишлари блан танишиш учун Совет Иттифоқига келдилар.

Хитойли меҳмонлар шу куниёқ совет қишлоқ хўжалигининг раҳбар ходимлари блан учрашдилар. Дўстона суҳбат вақтида совет мамлакати ўрмончиларининг ишлари блан танишиб чиқиш плани муҳокама қилинди. Хитой Халқ Республикасининг мутахассислари Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасини бориб кўрганларидан кейин, Москва атрофидаги бирқанча илмий-текшириш институтларида бўладилар, Ивантеев кўчатзорига ва Пушкин механикалаштирилган ўрмон хўжалигига борадилар. Учин сув омбори бўйидаги ўрмонзорларни кўздан кечирадилар.

Шундан кейин, меҳмонлар икки группага бўлиниб, мамлакатнинг турли жойларига саёҳат қиладилар. Улар Ленинград областида, Краснодар ўлкасида ва Грузия ССРда ўрмонлар ўстириш ва ўрмон хўжалигини механизациялаш ишлари блан танишадилар, Украинадаги ўрмон хўжаликлари ва заповедникларни бориб кўрадилар. (ТАСС).

Англия қишлоқ хўжалик делегациясининг СССРга боришига доир

ЛОНДОН, 7 сентябрь. (ТАСС). Буерда э'лон қилинган расмий ахборотда қуйидагилар айтилади: «Деҳқончилик, балиқчилик ва озиқ-овқат министри Хиткот-Эмори СССР ҳукуматининг Совет Иттифоқига Англия қишлоқ хўжалик делегациясини юбориш тўғрисидаги таклифини қабул қилди».

Делегацияга деҳқончилик, балиқчилик ва озиқ-овқат министрлигининг парламент секретари Ж. Нажент бошчилик қилади.

Ахборотда делегация қатнашчиларининг рўйхати келтирилади ва уларнинг 25 сентябрьда СССРга жўнаб кетишлари кўрсатилади.

Бу делегация блан айни бир вақтда «Ньюс кроникл» газетасининг вакиллари ҳам СССРга жўнаб кетадилар. Совет қишлоқ хўжалик делегациясининг Англияга қилган сафари шу газетанинг ташаббуси блан уюштирилган эди.

Ҳиндистон делегацияси Совет Иттифоқига боради

ДЕҲЛИ, 7 сентябрь. (ТАСС). «Индиан экспресс» газетаси билдиради: 8 сентябрьда Ҳиндистон маориф министрлиги томонидан уюштирилган делегация Совет Иттифоқига жўнайди. Бу делегация Бирлашган Миллатларнинг маориф, фан ва маданият масалалари блан шуғулланучи ташкилоти (ЮНЕСКО) орқали Совет Иттифоқининг техника ёрдами кўрсатиш программасига мувофиқ суратда ташкил этилди.

Делегация Бомбейда технология институтини ташкил этиш блан боғлиқ бўлган масалаларни Москвада муҳокама қилади.

Ҳиндистонда табиий офат

ДЕҲЛИ, 7 сентябрь. (ТАСС). «Ҳиндустан таймс» газетасининг билдиришига қараганда, Маханади дар'ёси тошганлиги натижасида Орисса штатининг қирғоқ бўйидаги районларида кучли сув тошқини бошланган. 3 миллион аҳоли яшайдиган 6 минг квадрат миля ҳажмидаги районларни сув босган. 400 қишлоқ сув остида қолган. 200 минг киши бошпанасидан маҳрум бўлган. 150 га яқин киши ҳалок бўлган.

«Свадхината» газетасининг билдиришига қараганда, Орисса штатининг бирқанча районларида жуда кучли қурғоқчилик ҳукм сурмоқда. Бу қурғоқчилик натижасида 4 миллион 500 минг акр майдондаги ҳосил зарарланган. 5 миллион 900 минг киши қурғоқчиликдан зарар кўрган.

Ҳиндистон олимлари Москвада

Атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш юзасидан Женевада бўлиб ўтган халқаро илмий-техника конференциясида раислик қилган профессор Хоми Баба бошчилигида Москвада меҳмон бўлиб турган отоқли Ҳинд олимлари группаси 6 сентябрьда СССР Фанлар академиясининг физика проблемалари институтига борди.

Институт директори академик П. Л. Капица ҳиндистонли ҳамкасбларини самимий кутиб олди. У ва профессор Хоми Баба ўртасида умумий танишлар ва дўстлар, турли мамлакатларнинг физиклари тўғрисида қизғин суҳбат бошланиб кетди. Суҳбатга академик Л. П. Ландау ҳам қатнашди. Профессор Хоми Баба унга ўзларининг биринчи марта бундан 20 йил муқаддам Копенгагенда учрашганликларини эслатиб ўтди. Ўша вақтда Ландау машҳур физик Нильс Бор ҳузурида ишлар эди.

Академик Капица меҳмонларга ўзининг бошқа ходимларини: физика-математика фанлари докторлари В. П. Пешков, Е. М. Лифшиц, А. А. Абрикосовни ва институтда ишлаётган ўз ўғли — физика-математика фанлари кандидати С. П. Капицани ҳам таништирди. Сўнгра институт директори лабораторияларни кўришга таклиф этди. Олимлар группаси гелийни суюқлаштириш учун академик Капица конструкция қилган установка блан танишади.

Ҳинд олимлари К. С. Кришнан, Р. Раманна, Н. Б. Прасад, А. С. Рао ва Х. Н. Сетна бу установканинг ишига тааллуқли бўлган бирқанча саволлар бердилар.

Сўнгра меҳмонлар кучли магнит майдони барпо этадиган аппаратура ўрнатилган лабораторияга кирадилар. Мазкур майдонни вужудга келтириш учун импульс генератори хизмат қилиб турибди. Капица генератор конструкциясининг хусусиятлари ҳақида, магнит майдонининг турли металларнинг паст температура бўлгани ҳолда ғоят ўтказучанлигига та'сир қилиши ҳақида гапириб беради.

Профессор Н. Е. Александровский конструкция қилган установка меҳмонларнинг э'тиборини жалб қилади. Бу установка кучли босим ва жуда паст температура шароитида ишлаш учун хизмат қилади.

Ҳинд олимлари профессор П. Г. Стрелковнинг паст температура шароитида қаттиқ жисмларнинг иссиқ сиғдиришини ўрганиш юзасидан олиб борган тадқиқот ишларига ҳам қизиқдилар. Меҳмонлар шундан кейин СССР Фанлар академиясининг корреспондент а'зоси А. И. Шальников ва профессор В. П. Пешков лабораторияларида олиб борилаётган ишлар блан танишдилар.

Меҳмонлар аппаратура ва ускуналар омборини, механика ва шишасозлик мастерскойларини кўрдилар. Ҳинд олимлари институтнинг яқиндагина қурилиб бўлган биноларига ҳам таклиф қилиндилар. Академик Капица институтнинг ҳозирги вақтда анча реконструкция қилинаётганлигини ва кенгайтирилаётганлигини билдиради.

Институт тамошо қилиниб бўлгандан кейин директор кабинетида яна узоқ суҳбат бошланади.

Профессор Хоми Баба 25 тага яқин университет бўлган Ҳиндистонда олимлар ва педагоглар кадрлари тайёрлаш кенгайтирилаётганлигини сўзлаб берди.

— Олий ўқув юртлари учун педагоглар тайёрлаш, — дейди у, — ҳозирги вақтда диққат марказимизда турибди.

Академик Капица меҳмонларга мурожаат қилиб, агар Ҳиндистоннинг ёш олимлари Москвага келсалар ва физика проблемалари институтида паст температура шароитида ишлаш техникаси блан танишсалар мен ғоят хурсанд бўлур эдим деди.

Суҳбат вақтида турли мамлакатлардаги олимларнинг атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш соҳасида эришган энг янги муваффақиятлари муҳокама қилинди. Проффесор Хоми Баба, жумладан, бундай деди: Ҳиндистонда атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш жуда катта аҳамиятга эгадир, чунки Ҳиндистонда кўмир ресурслари, шунингдек гидроэнергиянинг потенциал запаслари унча кўп эмас.

Ҳинд олимлари институт директори ва ходимлари блан самимий хайрлашиб, Москва бўйлаб экскурсияга кетдилар, Москванинг йирик илмий ва маданий муассасалари блан танишишни давом этдирдилар. (ТАСС).

Совет қишлоқ хўжалик мутахассисларининг Руминияда бўлиши

БУХАРЕСТ, 7 сентябрь. (ТАСС). Руминия матбуоти Руминия телеграф агентлигининг хабарини босиб чиқарди. Бу хабарда қуйидагилар айтилади:

Ўртоқ Н. С. Хрушчев Руминия озод қилинганлигининг 11 йиллиги байрами муносабати блан Руминия Халқ Республикасига келган вақтда, 23 августда Бухарест область, Брэншеть райони, Ливеля қишлоғидаги «Путь Ленина» коллектив хўжалигида бўлган эди. Ливеля колхозчилари СССРда ем-хашак экинларини силослашда қўлланилаётган илғор методлар блан қизиқдилар. Ўртоқ Хрушчев коллектив хўжаликларни иқтисодий жиҳатдан мустаҳкамлаш тўғрисида колхозчиларга бирқанча маслаҳат берди.

Яқинда қишлоқ хўжалик фанлари кандидати ва СССР қоратупроқли бўлмаган доирадаги дон хўжалиги илмий-текшириш институти директорининг ўринбосари С. С. Праксин, СССР Олий Совети депутати ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Украина ССР Черкасси областидаги «Завоевание Октября» колхозининг раиси Ф. И. Дубковецкий ва саноат корхоналари бинолари ҳамда қишлоқ хўжалик иншоотларини проектлаш Бутуниттифоқ давлат институтининг бош инженери Н. С. Коробкинлардан иборат составдаги совет олимлари делегацияси Руминияга келди. 6 сентябрьда совет мутахассислари «Путь Ленина» колхозида маккажўхорини йиғиштириб олиш ва силослаш методларини амалий суратда кўрсатдилар. Бу ерда Министрлар советининг раиси Г. Георгиу-Деж, Министрлар совети раисининг ўринбосари А. Могиорош, қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги министри Константин Попеску, РХР Фанлар академияси биология ва қишлоқ хўжалик фанлари секциясининг раиси Ионеску-Сиоешту ва бошқалар ҳозир бўлдилар.

Атроф-теваракдаги колхозларнинг а'золари, халқ советлари, район партия комитетларининг ходимлари, агрономлар, ветеринарлар, Плоешти, Констанца ва Ясси областьларининг делегатлари ва жуда кўп журналистлар ҳам ҳозир бўлдилар.

К. Попеску ўз нутқида совет фани қишлоқ хўжалиги соҳасида Руминия меҳнаткашларига жуда муҳим ёрдам берганлигини та'кидлади. С. С. Праксин маккажўхори етиштириш ва уни силослаш тўғрисида доклад қилди. Ф. И. Дубковецкий колхоз раиси сифатида бажараётган иш тажрибалари тўғрисида сўзлаб берди. Н. С. Коробкин СССРда ем-хашак экинларини силослаш иншоотлари қурилишини уюштириш тўғрисида доклад қилди. Шундан кейин, совет мутахассислари силос қилинадиган маккажўхори «ДКУ» машинаси ёрдами блан қандай йиғиштириб олинишини амалда кўрсатиб бердилар. Шуерда ҳозир бўлган кишилар маккажўхори етиштириш ва уни силослаш тўғрисида бирқанча саволлар бердилар ҳамда қимматли маслаҳатлари учун меҳмонларга ташаккур изҳор қилдилар.

Греция-Туркия муносабатлари

Туркияда Грецияга қарши чиқишлар

АФИНА, 7 сентябрь. (ТАСС). 6 сентябрь кечқурун Истамбулда Грецияга қарши катта намойишлар бўлди. Бу намойишлар бирнеча соат давом этди. 6 сентябрьга ўтар кечаси Салоникидаги Туркия консулхонаси биносида бомба портлаганлиги ана шу намойишларнинг ўтказилишига сабаб бўлди.

Неча минглаб намойишчилар «Кипр — Туркия оролидир» деб қичқиришиб, Истамбулдаги асосий кўчалар ва майдонларга тўпландилар. Темир-терсак, таёқ, тош кўтарган намойишчилар грекларга қарашли магазинларнинг витриналарини ва уйларнинг деразаларини синдириб ташладилар ҳамда магазинларга ёпирилиб кириб, уларни олғоқ-долғоқ қилдилар. Бирқанча районларда ёнгин чиқди.

НЬЮ-ЙОРК, 7 сентябрь. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентлиги мухбирининг Истамбулдан билдиришига қараганда, кеча Истамбулда Грецияга қарши ўтказилган намойишлар натижасида миллионларча доллар зарар етказилган. Намойишчилар Истамбулда грекларнинг энг катта черковига ўт қўйганлар.

Мухбир кеча Измирда Грецияга қарши жуда катта намойишлар бўлиб ўтганлигини ҳам билдиради. Бу шаҳарда намойишчилар Греция консулхонасининг биносига ва халқаро ярмарка территориясидаги грек павильонига ўт қўйганлар. Намойишчилар қайиқларга тушиб, Измир портида турган грек кемаларига атака қилмоқчи бўлганлар. Аммо, кемалар шошилинч равишда лангарларини кўтариб, денгизнинг ичкари томонига қараб йўл олганлар.

НЬЮ-ЙОРК, 7 сентябрь. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлиги мухбирининг Истамбулдан билдиришига қараганда, Истамбулда ва Измирда яримкечадан кейин қамал ҳолати жорий қилинган.

НЬЮ-ЙОРК, 7 сентябрь. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлиги мухбирининг Афинадан билдиришига қараганда, Греция ташқи ишлар министри вазифасини ижро этучи Канеллопулос Истамбулда ва Измирда Грецияга қарши бўлиб ўтган намойишлар юзасидан 6 сентябрьда Туркия ҳукуматига қат'ий норозилик билдирган.

Канеллопулос матбуот вакилларига бундай деган: Измирда Грецияга қарши намойишлар ўтказилган вақтда НАТОнинг Европа Шарқи-Жанубий зонаси штабида ишловчи грек офицерларига қарашли 15 уй олғоқ-долғоқ қилинган.

Грециянинг «Дакота» типидаги ҳарбий самолёти НАТО штабида ишловчи грек офицерларининг оилаларини олиб кетиш учун Измирга юборилганлиги ҳам Афинада э'лон қилинган.

ЛОНДОН, 7 сентябрь. (ТАСС). Рейтер агентлиги Афина мухбирининг билдиришига қараганда, Греция ҳукумати Измир ва Истамбулда Грецияга қарши ўтказилган намойишлар тўғрисидаги масалани муҳокама қилиш учун НАТО кенгашининг махсус мажлисини чақиришни талаб этиш ҳақида Шимолий атлантик иттифоқи (НАТО) штаб-квартирасидаги ўз вакилига инструкция берган.

АҚШ деҳқончилик министрининг баёноти

ПАРИЖ, 7 сентябрь. (ТАСС). Парижда бўлган АҚШ деҳқончилик министри Бенсон бугун матбуот конференцияси ўтказди. Бенсон ўз баёнотида, жумладан, СССР ва Америка Қўшма Штатлари қишлоқ хўжалик делегацияларининг бир-бирларига борганликларидан мамнун эканлигини билдирди ва шу хил бориб туришлар «халқаро кескинликни камайтиришга ва тинчликни мустаҳкамлашга ёрдам беради» деди.

Тошкентда

Область бадиий ҳаваскорларининг кўриги давом этмоқда

Шу кунларда Тошкентда область касаба союзлари ишчи ва қишлоқ хўжалиги ҳамда тайёрлаш ходимларининг бадиий ҳаваскорлари кўриги давом этмоқда. Кўрикка областьнинг турли завод, фабрика, совхоз, МТСлардаги кўпгина ҳаваскорлар қатнашмоқдалар.

Область бадиий ҳаваскорларининг Э. Тельман номли Маданият ва Истироҳат паркида ўтказилган биринчи концерти зўр уюшқоқлик блан ўтди.

Қорасув районидаги 13-нчи крупа заводи бадиий ҳаваскорлари композитор Мураделининг шоир Михалков ше'рига ёзган «Партия бизнинг етакчимиз!» қўшиғини кўтаринки руҳ блан ижро этдилар. Заводнинг илғор ишчиларидан Лесовая блан Калашниковалар томонидан куйланган «Урал рябинушкаси» деган қўшиқ томошабинларда катта таассурот қолдирди.

Биринчи «Боёвут» совхози бадиий ҳаваскорларининг чиқишларини ҳам залдагилар қизғин кутиб олдилар. Хор коллективи ижро этган «Совет ёшларининг марши» тингловчиларга манзур бўлди.

«Ўзбекистон 5 йиллиги» номли совхоз ҳаваскорлари тайёрлаган Отаниёзовнинг «Азиз Ватаним», Новиковнинг «Колхозчилар иши» каби қўшиқлари диққатга сазовардир. «Зарур китоб» деган бадиий ўқиш (интермедия) қизиқарли ижро этилди. Бунда, асосан, китоб қадрига етмайдиган айрим шахслар танқид остига олинади ҳамда шу вақтнинг ўзида уларни китоб дўстлари бўлишга ундайди.

Концертда Николаева блан Харитоновалар «Икки агроном ҳақида». Сайдуллаева қозоқ халқининг «Аккалма» деган қўшиқларини айтиб бердилар.

Шунингдек, концертга Бўка МТСи, механизация техникуми, Тошкент районидаги 2-нчи МТС бадиий ҳаваскорлари ўзларининг энг яхши қўшиқ ва ўйинлари блан қатнашдилар.

Область касаба союзлари ишчи ва қишлоқ хўжалиги ҳамда тайёрлаш ходимларининг бу кўриги ёш талантларда сан'атга бўлган муҳаббатни янада ортдиради.

Суратда: 1. «Ўзбекистон 5 йиллиги» совхозининг бир группа ишчилари «Ўйин-кулги» қўшиғини ижро этмоқда. 2. 13-нчи крупа заводининг хор коллективи қўшиқ айтмоқда. Солист шофер **Мурод Каримов.** Хор раҳбари **А. Шевцова** дирижёрлик қилмоқда. 3. «Кўкарол» наслчилик совхозининг ҳисобчилари **В. Хананова** ва **А. Желтековалар** «Рябина» қўшиғини ижро этмоқдалар. Қурилиш бригадасининг бригадири **П. Киченов** баянда жўр қилмоқда.

Н. Меламед фотолари.

Телевизион марказий станциясида

Тошкент шаҳри ва унинг атроф-теварагидаги районларнинг аҳолиси яқин вақтлар ичида уйда ўтириб телевизион эшиттиришларни кўриш имкониятига эга бўлади. Бу шу кунларда шаҳар марказида қурилаётган ва ўз ишини 1956 йил биринчи январидан бошлайдиган телевизион станция ёрдамида амалга оширилади.

Телецентр уч қаватли бинодан иборат бўлиб, 11 гектар майдонни эгаллайди. Унга энг янги аппаратура ўрнатилади. Ҳозир бундай аппаратуралар Ленинграддаги энг яхши заводларда тайёрланмоқда. Телевизион марказий станцияси баландлиги 186 метр металл башня, совитучи установка, градирная ва бошқалардан иборат. Эшиттиришларни телевизион марказий станциясидан 50—70 километр масофада туриб кўриш мумкин бўлади. Телецентрдан 5—7 километр узоқликда эса эшиттиришларни уй антеннаси, масофа бундан узоқроқ бўлганда оддий Т — шаклидаги антенна орқали қабул қилиш мумкин бўлади.

Телевизион эшиттиришларнинг формаси хилма-хилдир. Телевизион марказий студияси ҳаваскорларга концертлар, драматик спектаклларни, ижтимоий-сиёсий ва спорт эшиттиришларини беради.

Ўрнатилаётган асбоб-ускуналар телевизион программаларни жонли ижрода, студиядан тўғридан-тўғри, шунингдек, кўчма станция ёрдамида олиш имконини беради. Телевизион марказида радиоаппаратларидан ташқари радио эшиттириш станциялари блан параллель олиб бориладиган радиопередатчик ўрнатилади.

Ҳозир телевизион станция марказида охирги тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Яқин кунларда баланд биноларнинг томларида янги Т шаклидаги установкалар пайдо бўлади. Бу телецентрнинг ишга тушганлигидан дарак беради.

Тўгараклар иш бошладилар

Жданов номли 82-нчи мактаб коллективи ўқучилар ўртасида политехника та'лимини кенг жорий қилишда намунали ишлар қилмоқда.

Мактабда бу йил мингга яқин ўқучилар билим олмоқдалар. Улар билим олиш блан бирга фан тўгаракларининг машғулотларига ҳам қатнашиб турадилар.

Мактабда қўл-ҳунар, дуродгорлик, фото ва география каби 10 та тўгарак иш бошлаб юборди. Мактабда бу йил янги электротехника тўгарати ташкил қилинди. Мактаб ҳавлисига эса география тўгарагининг а'золари ўқитучи ўртоқ Шоолимов раҳбарлигида шамол флюгерини ўрнатишди.

Физика тўгарагининг а'золари ўз тўгаракларида амалий машғулотлар олиб бормоқдалар. Буғ машинаси, конденсатор каби физик асбобларни мустақил равишда ишлашни ўрганаётирлар.

География тўгарагининг аз'оларидан А. Алимов, Р. Зиёмуҳамедова, Д. Асадов, Р. Маликовалар Урал, Кавказ, Қрим тоғларининг макетларини ишладилар. Уларнинг бу кўргазмали асбоблари ўқув йили давомида фойдаланилади.

Шунингдек, Тошкентдаги 84, 90 ва 95-нчи мактабларда ҳам фото, дурадгорлик, спорт тўгараклари иш бошлаб юбордилар.

Скульпторларнинг янги асарлари

Шу кунларда Тошкент скульпторларининг мастерскойларида бўлажак республика бадиий виставкасига қизғин тайёргарлик бормоқда, янги асарлар яратилмоқда. Бундай янги асарлар орасида рассомлар, скульпторлар кўз олдида бутун вужуди блан намоён бўлган ва пахта далаларида, заводларнинг цехларида, қўриқ ерларда фидокорона меҳнат қилаётган замондошларимизнинг образлари катта ўрин эгалламоқда.

Ўзбекистонли талантли скульптор Ф. Грищенко ҳозир айниқса самарали ишламоқда. У машҳур ганч ўймакори Тошпўлат Арслонқуловнинг, революцион ҳаракатнинг актив иштирокчиси Қосимхўжаевнинг портретини яратди.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган сан'ат арбоби, скульптор А. Иванов ҳам баракали ижод этмоқда. Унинг «Йўқолсин уруш оловини ёқучилар», «Ҳинд аёлининг портрети» «Мукаррама Турғунбоева портрети» сингари янги асарлари скульпторнинг ижодий жиҳатдан қанчалик ўсганлигини яққол кўрсатиб турипти.

Тошкентли ёш скульпторлардан А. Тоиров ва М. Мусабоевлар ҳам диққатга сазовар асарлар яратдилар. А. Тоиров ўзининг «Бокс» асарида физкультура ва спорт темасини ёритиб берди. М. Мусабоев эса «Электромонтёр» асарида фидокор меҳнаткаш образини гавдалантирди. Ёш скульпторларнинг сўнгги асарлари Сталинобод шаҳрида бўладиган республикалараро бадиий асарлар виставкасига топшириш учун танлаб олинди.

Янги кутубхона

Москва район ижроия комитетининг маданий оқартув бўлими Ўқчи кўчасида янги болалар кутубхонаси ташкил қилди.

Кутубхона учун 3 минг сўмлик турли адабиётлар сотиб олинди. Бу кутубхона шу атрофдаги 76, 78, 129-нчи ва бошқа мактаб пионер ва ўқучиларига намунали маданий хизмат қилмоқда. Китобхонлар сони кун сайин ортиб бормоқа.

Моҳир сузучилар

Яқинда «Буревестник» кўнгилли спорт жамиятининг сув станцияси (комсомол кўли) да энг кучли сузучиларнинг республика мусобақаси бошланди. Мусобақада область ва Тошкент шаҳрининг терма командалари қатнашмоқдалар.

Дастлаб хотин-қизлар ўртасида ярим финал мусобақаси ўтказилди. Бунда Тошкент шаҳар биринчи командасининг вакили Р. Грибкова 100 метрга бўлган эркин сузишда 1 минут 14,7 секундда марраға биринчи бўлиб етиб келди.

Эркаклар ўртасида 100 метрга эркин сузиш мусобақасида тошкентли А. Герасимов белгиланган жойга 1 минуту 2,6 секундда келиб, яхши натижага эришди.

Финал мусобақаларида Т. Потапова (Тошкент 1-нчи команда), Фасхудинова (Андижон), Карасаева ва Гетманова (Тошкент шаҳар 2-нчи команда) лар ғолиб чиқдилар. Эркаклар ўртасида эса Тошкент шаҳар 1-нчи командасининг вакиллари Имаков ва Лягинлар, фарғонали сузучилардан Захаренко ва Луценко, Тошкент шаҳар 1-нчи командасининг сузучиси Корчагин катта муваффақиятга эришдилар.

100 метрга орқа блан сузиш мусобақасида эса М. Гетманова (Тошкент шаҳар 1-нчи командаси) биринчи ўринни ва Ўзбекистон чимпиони номини олишга муваффақ бўлди.

Мусобақанинг биринчи кунида 100 метрга эркин сузишда Герасина, Имаков ва Корчагин (Тошкент шаҳар)лар биринчи разряд нормасини, 15 сузучи иккинчи разряд нормасини бажарди.

Шаҳар биринчилиги учун

Тошкентдаги «Буревестник» стадионида шаҳар биринчилиги учун навбатдаги футбол мусобақаси бўлди. Бунда Кенаф фабрикаси ва Механика заводи футболчилари учрашди.

Ўйиннинг биринчи ярмида завод командаси ўз рақиби дарбозасига кетма-кет икки марта тўп киритди.

Ўйиннинг иккинчи ярмида ҳам Механика заводининг футболчилари ташаббусни қўлдан бермадилар. Учрашувда Механика заводининг терма командаси 2:1 ҳисоби блан ғолиб чиқди.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино — 9/IX да **Гамлет,** 10/IX да **Алишер Навоий.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/IX да **Ромео ва Жульетта,** 10/IX да **Лайли ва Мажнун.**

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

НАВОИЙ номли (кундуз соат 12 да). «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз соат 2, 4 кеч 6 ва 7 — 45 минутда) — янги бадиий фильм **Лимеривна.**

«РОДИНА» — кеч соат 10 да **Менинг кичик дўстим.**

НАВОИЙ номли — эрталаб соат 10 да **Ҳиндистон Республикасининг Бош Министри Жавоҳарлал Неру Совет мамлакатида.**

«ИСКРА» — эрталаб соат 9 — 40 минутда **Максимка.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 10 ва кундуз 12 да **Олтин олмалар.**

«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» — кеч соат 9 дан **Бағдод ўғриси.**

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

НАВОИЙ номли — **Лимеривна.**

«ХИВА» — **Лимеривна.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
ТЕЗ КУНДА
ҚИШКИ МАВСУМ ОЧИЛАДИ

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 135 Маданият бўлими — 132 Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040 Қишлоқ хўжалик бўлими — 135 Саноат ва транспорт бўлими — 132. Секретариат — 34048. Э'лонлар бўлими — 38142.

Р, 06779 «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № А — 1502.